

EL MAGAZÍN

Divendres, 18 de setembre de 2020

MÚSICA

Joan Masdéu recupera la faceta d'actor per protagonitzar una obra

ECONOMIA

La regulació del preu del lloguer per facilitar l'accés a l'habitatge portarà cua

TECNOLOGIA

Apple presenta la nova versió del seu rellotge amb millores per a la salut

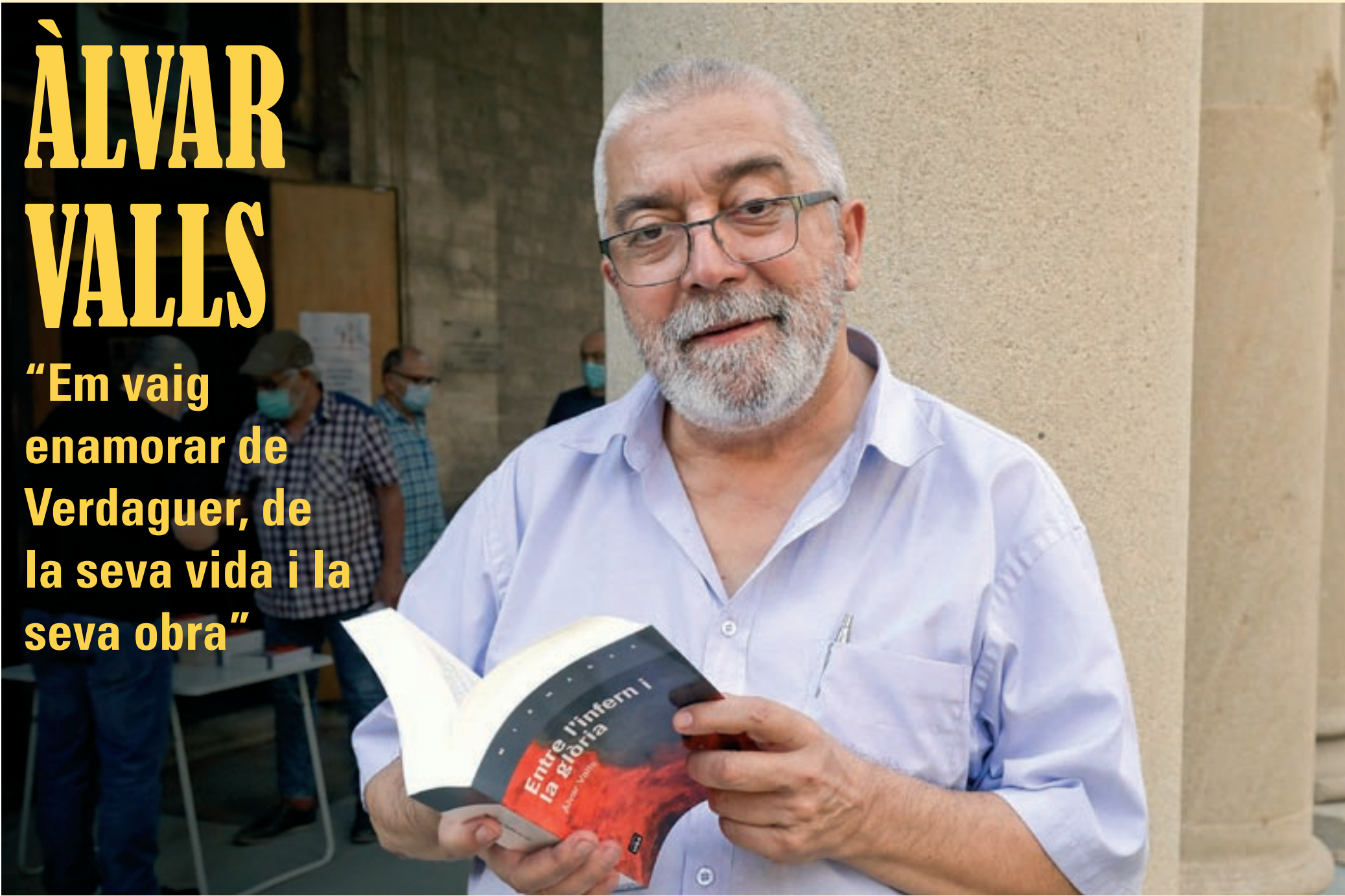
ÀLVAR VALLS

“Hi ha un Verdaguer espiritual, místic, que supera qualsevol sotana”

ENTREVISTA

ÀLVAR
VALLS

“Em vaig enamorar de Verdaguer, de la seva vida i la seva obra”

‘Entre l’infern i la glòria’ (Ed. de 1984) és una obra monumental. Un miler de pàgines amb la vida de Jacint Verdaguer convertida en novel·la. L’escriptor Àlvar Valls (Barcelona, 1947) va quedar atrapat per la seducció del personatge i s’hi va submergir. El poeta de Folgueroles és tan intens com si hagués viscut diverses vides en una de sola. La novel·la se situa en els seus darrers dies, colofó d’una existència entre la glòria terrenal de l’escriptor i la celestial del sacerdot.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Tot verdaguerista ha tingut el seu moment de revelació, la seva *entrada* en el personatge. Quina va ser la d’Àlvar Valls?

De jove, jo de Verdaguer pràcticament només en veia la sotana. Unes fotos en blanc i negre. M’interessava ben poc. Tinc una amiga de molts anys que m’anava insistint: “Llegeix Verdaguer!” Jo començava *L’Atlàntida* i no passava de la tercera pàgina. Trobava els versos molt durs, i no hi entrava. No se’m va acudir d’entrar-hi pel camí bo, que potser me n’hauria donat una visió més lluminosa. Si ho feia per la poesia religiosa, tampoc me’n sortia. Posteriorment sí que he descobert que hi ha dues temàtiques religioses en Verdaguer. La de catecisme i pessebre, un Verdaguer justet... no estariem parlant d’ell si només hagués escrit això. Però hi ha un Verdaguer espiritual, místic, que supera qualsevol sotana, per entendre’ns.

Deu ser una manera més profunda d’accedir a l’univers verdaguerià.

Aquesta amiga de qui parlava, la Teresa Clota –dic el nom perquè els verdagueristes la coneixen– em va recomanar que llegís els *Idil·lis i cants místics*, les *Flors del Calvari*... Fins al moment que vaig començar, i em vaig sorprendre a mi mateix de com em va *tocar*. Com cap altre escriptor! Vaig anar entrant en la seva obra, i quan vaig arribar al *Canigó*... és superior! Per cert, vaig llegir *L’Atlàntida*! I crec que en vaig trobar l’essència. L’any 1995, quan feia de periodista a Andorra, també se’m va demanar de comissariar una exposició, amb motiu

150 anys del naixement de Verdaguer. I va ser un motiu més per ficar-m’hi.

“Verdaguer és una figura que crema així que es toca”, deia Salvador Espriu. Hi està d’acord?

Jo me’n vaig enamorar! De l’obra i de l’home. I com deia l’Espriu en aquesta reflexió, quan Verdaguer t’enganxa ja no et deixa.

De l’obra i de l’home, diu vostè. En el cas de Verdaguer, una no s’entén sense l’altra?

No. Per exemple, les *Flors del Calvari* són producte del seu drama personal. I si no coneixes aquest drama personal pensaràs: “Què diu aquest home?”. Entendre l’obra va molt lligat a conèixer la seva biografia. D’aquí va venir que joc comencés a llegir literatura *verdagueriana*.

Els llibres que parlen d’ell. Que en són molts...

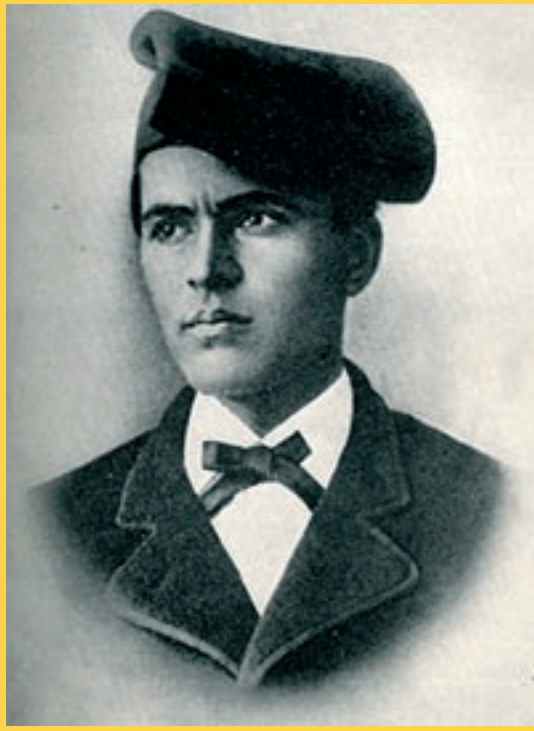
Em vaig iniciar amb els clàssics, els del seu temps com Serra i Boldú o el seu cosí Joan Güell, la de Josep Miracle... i vaig descobrir que hi havia un gran buit en els estudis verdaguerians: una bibliografia. D’obres d’ell i d’obres sobre ell. Era ben estrany que n’existís, en un escriptor de la seva talla, només una de Fouché-Delbosc, de l’any 1912, i una altra de Lluís Guarnier, amb unes dues-centes entrades. I em vaig dedicar a recollir-ho jo mateix. Una bibliografia associada a una cronologia, el dia a dia de la vida de Verdaguer.

Aquesta bibliografia, no l’ha publicada, i tampoc el dietari. Són altres projectes sobre Verdaguer que té pendents?

Si, ho estem fent amb la meua dona, la filòloga Roser Carol. Des de l’any 2003 hi estem treballant, a raó de quatre hores diàries, els dies que som a casa. Milers d’hores.

Esriptura i militància

La ingent tasca que està portant a terme Àlvar Valls sobre Verdguer dona ara un nou relleu a una trajectòria polifacètica. La d'escriptor, la comença l'any 1969 amb el Premi Amadeu Oller de poesia per *El carro de la brossa*. Ha continuat conreant la poesia (recollida en part al llibre *Crit*, que l'any 1980 li va prologar Manuel de Pedrolo) però també ha publicat narrativa per a joves i adults. La seva darrera novel·la és *El dinovè protocol* (Voliana Ed., 2019), una utopia sobre el procés d'independència de Catalunya. També ha escrit assajos sobre Andorra, el seu país d'adopció, com *La nova Constitució d'Andorra o Andorra entre l'anacronisme i la modernitat*. S'hi va establir l'any 1979 després d'exiliar-se, quan l'acusaven d'haver estat membre de l'Exèrcit Popular Català (Epoca). Malgrat haver-se beneficiat d'una amnistia, el governador civil de Barcelona (que llavors era Rodolfo Martín Villa) la va revocar i Valls va marxar de Catalunya, a París primer –acollit per l'artista Manuel Viusà– i més tard al país pirinenc. Ell mateix va narrar la seva trajectòria d'activisme polític al llibre *Al cap dels anys. Militància, presó, exili (1970-1998)*, publicat l'any 2014. I va ser precisament a Andorra on va entrar en contacte amb la figura de Verdguer, primer amb el comissariat d'una exposició sobre el pas del poeta per les valls, i després amb la recerca que ja li va servir de base per al llibre *Pirineus de Verdguer: els noms de lloc del poema 'Canigó'* (2013).

Jacint Verdguer

Aquest és l'origen de la novel·la? Veig que no la tenia com a primer objectiu...

No. Però va arribar un moment en què vaig pensar que podria fer una novel·la sobre Verdguer, per arribar a un públic que no fos només d'estudiosos. La documentació, ja la tenia, sobretot la cronologia, i a part d'això, el coneixement general de la vida de Verdguer. Així va néixer la idea de la novel·la, que vaig trigar tres anys a escriure.

S'estructura en capítols que corresponen als darrers dies del poeta, viscuts a Vil·la Joana. Amb això ens vol dir que són un resum, una mena de condensació de la seva existència?

Pot tenir aquesta lectura. En aquest moment es reproduïx la lluita d'uns i altres, com un epígon del seu drama. La vida de Verdguer va ser contradictòria, en molts aspectes degraçada –per la malaltia i per la persecució de que va ser objecte–. Però en altres aspectes, va ser lluminosa. Ell era un capellà, per sobre de tot...

Sempre hi ha hagut debat sobre aquest aspecte, hi ha qui diu que era un escriptor abans que capellà.

Crec que se sentia sacerdot. Però tenia, al mateix temps, la vocació i ambició de ser un gran escriptor. I això havia de generar-li problemes, perquè era una persona introvertida, tot i que ho va aconseguir. Pensi que tenia estratègies *modernes*, com la de tenir uns *agents literaris*: ho van ser Ramon Casals, de la Tipografia Catòlica de Barcelona, i Àlvar Verdguer –que també tenia llibreria a la Rambla i no era parent d'ell–, i en tenia també a Girona i a València. Ho sabem per la correspondència que hi mantenien. I que a mi m'ha servit molt per trobar el punt del llenguatge de la novel·la. No sols el dels personatges,

sinó també el del narrador.

Però el seu català no m'ha sonat a una mena de recreació arqueològica del català del segle XIX.

No he volgut imitar la llengua d'aquell moment, però sí expressar-me d'una manera que no dissonés respecte a aquesta. I que el lector es trobi submergit en un llenguatge que, sense ser arcaic, sí que no faci concessions a una pobresa lingüística que a vegades sembla que s'hagi de fer perquè la gent hi entri. Jo no he fet concessions. Qui vulgui entrar-hi, hi entrarà. I qui no, no.

Li va costar també de trobar el to de novel·la, que no semblés massa una biografia novel·lada?

Des del primer moment, em vaig trobar que no volia fer una biografia *formal* ni tampoc una hagiografia o un reportatge sobre el segle XIX a Catalunya, sinó una novel·la. Amb un personatge central i altres de secundaris, que es compten per centenars. Com a novel·la històrica, una mica compromesa, perquè Verdguer està ja molt estudiat. Vaig optar per una novel·la lligada a la realitat dels fets. Fins que l'editor, en Josep Cots –amb tota la valentia d'un editor de veritat– va acceptar de publicar-me-la sense demanar que l'escurcés. Aquell dia se'm van esvaïr molts dubtes de si realment això era una novel·la. He vist que els crítics no ho han qüestionat. Jo volia que es veiés així, i no com un treball d'estudis disfressat de novel·la.

Tot i que vostè sí que és un estudiós de Verdguer!

No me'n considero. Els meus treballs, com la bibliografia, són de síntesi del que han fet altres. I sense els estudiosos de Verdguer, tampoc hauria pogut fer la novel·la. Les presentacions, per exemple, he

“No sé si he arribat a entendre'l. M'he fet una idea qui eren els diversos 'verdguers' que vivien en Verdguer. A vegades és tan contradictori que et desconcerta”

volgut que les fessin novel·listes abans que erudits. Quan acabem la bibliografia, que espero que sigui l'any vinent, tancaré la meua època verdgueriana i em dedicaré a algun altre personatge. Passolini, per exemple, que també m'apassiona. Em tempta. I tenien una cosa en comú: tots dos eren rebels. Com a bons rebels, els seus els van enviar al *gulag*.

Coneixent tant la vida de Verdguer, ha arribat a entendre'n la persona en tota la seva complexitat?

És la pregunta del milió, i jo no sé contestar-la. M'he fet una idea de qui eren els *verdguers* que vivien en Verdguer. És tan contradictori, que a vegades et destarota. Li poso un exemple. En la cronologia, el dia 8 de desembre de 1894 tenim dues anotacions. Una és una carta al bisbe Morgades, parlant d'una difamació de què creia que havia estat objecte, i que acaba dient: “Ja que tan poc estima la seva ànima, segueasca la inspiració de les prostitutes; jo seguiré la de la Mare de Déu.” És duríssim, escrit per un capellà al seu bisbe! I el mateix dia, tenim la nota que escriu en un poema de lloança al bisbe restaurador del monestir de Ripoll: “Puix veniu de Ripoll, prelat insigne / de dar a nostres comtes túmul digne...”. I tot el mateix dia!

Quan Verdguer va morir, tothom se'l volia fer seu. És perquè eren conscients de la força que tenia la seva figura?

Sí, perquè de diners pel mig, no n'hi havia. Estava endeutat. Era per la glòria. Uns perquè volien presentar-lo com la paràbola del fill pròdig que torna a la casa del pare, altres per tenir la glòria d'encapçalar les Obres Completes, i els que feien costat a Verdguer potser només per oposar-se als primers. Pensi que quan va morir hi havia una discussió terrible de si s'havia d'enterrar a Barcelona o a Vallvidrera. Els contraris a Barcelona deien que no podia ser perquè l'alcalde era republicà.

El dia que va presentar el llibre a Barcelona, just abans del confinament, va dir que cada escriptor català hauria de “fer el seu Verdguer”. Què volia dir amb això?

Sí. Entre els dramaturgs, es deia que cada un, quan començava a escriure, havia de fer una *Fedra*. Fins i tot s'havien fet treballs, a l'Institut del Teatre, que consistien en això. I crec que era perquè aquesta tragèdia donava per molt. Jo dic això perquè cada escriptor podria interpretar Verdguer d'una manera o una altra, i s'ha fet, des que va començar Santiago Rusiñol amb *El místic* fins a Daniel Palomera, aquest any, amb *Fills de la terra dura*.

OPINIÓ

Carles Duarte

Jeremies

Davant de les dificultats, solen aparèixer vocacions de Jeremies que anuncien presagis i mals averanys. Ens recorden que ja ens n'havien avisat i es deleixen per advertir-nos de les pitjors catàstrofes. L'esperit humà és vulnerable davant d'aquests auguris. Ens costa massa poc passar de l'eufòria al pànic, de l'esperança a la desolació. Aquesta mena de pessimisme que de vegades ens domina no ens ajuda a avançar. I dissortadament oscil·lem entre la ignorància i la credibilitat ingènua davant de les amenaces de riscos imminents. A més, l'alarmisme –per instint de supervivència o per morbositat– té una capacitat d'atracció que les bones notícies no aconsegueixen gairebé mai. Partim de la premissa que la normalitat consisteix que el vent de la vida ens sigui favorable, però els cicles formen part de la naturalesa de les coses i ens hi hem d'adaptar per poder superar les adversitats. De fet, ens resistim, posem per cas, a acceptar que les edats són successives i irreversibles. Si, aclaparats, ens quedem immobilitzats o si ens deixem endur per l'espant, creix el risc que el problema que ens preocupa es faci més gros.

En la gestió de la pandèmia de la

Covid-19 hem tingut un munt d'ocasions per comprovar l'impacte que hi tenien les reaccions porugues o temeràries. Ni la imprudència ni l'ansietat són la millor companyia per prendre decisions quan hem d'afrontar un repte excepcional. Des del 13 del març ens hem vist abocats a un context singular que ha posat a prova la nostra serenitat i el nostre equilibri. Si les administraci-

Des del 13 de març ens hem vist abocats a un context singular que ha posat a prova la nostra serenitat i equilibri

ons van trigar a reaccionar com la situació requeria i els metges i investigadors van haver de corregir les primeres aproximacions que l'escenari imprevisit plantejava, els mitjans de comunicació i de fet el conjunt de la població es van veure arrossegats per estats d'ànim que no sempre, per instintius i irracionals, eren els més idonis. Quan mirem enre-

re i comprovem les xifres de defuncions del pic de la crisi, ens domina un sentiment d'esgarrifança i d'aclapament. Hi vam perdre amics i familiars. Van emmalaltir persones que estimem. I el daltabaix social i econòmic de l'inevitable confinament ha estat d'unes dimensions enormes.

Des que vam deixar enrere l'estat d'alarma l'epidèmia ha anat fent camí perquè la Covid-19 ha vingut per quedar-se. Les medicacions i les vacunes ens en protegeixen, però no el faran desaparèixer. Això no obstant, gràcies a les mesures higièniques i sanitàries adoptades i al seguiment que se n'ha fet, no s'ha reproduït una situació tan dramàtica com la dels mesos de març i abril. Ara que s'acaba l'estiu i ens afanyem a recuperar a les escoles i als centres de treball la limitada normalitat derivada de les indispensables mesures de protecció i prevenció, reapareixen els Jeremies que reclamen reconfinaments que no són ni viables ni necessaris. No hi ha vida sense risc. Ens calen veus crítiques que ens ajudin a millorar, però també confiança i determinació. Ni comportaments irresponsables ni derrotismes paralitzadors ens seran útils.

Eduard Roure

BADLANDS

El nen de Perpinyà

L'esbombada notícia del nen de Perpinyà que va triomfar a la versió francesa del xou televisiu de The Voice Kids cantant una cançó en català em porta a fer dos tipus d'apreciacions contraposades. Una de freda i una de calenta.

En primer lloc, em costa entendre l'entusiasme innocent que ha generat el fet aquí al Principat, com si ara, de cop i volta, els parlants de llengua catalana s'haguessin de menjar el món irradiant des de la Grandeur. Però més incomprensible, per increïblement ingènua, resulta la reflexió provinent de sectors que es volen progressistes i campions de la sensibilitat lingüística, quan pretenen inaugurar polèmiques contra Espanya argüint que un fet tan aparentment normal com aquest (que un nen canti una cançó en la seva llengua materna, que resulta ser minoritària) seria inconcebible a programes com *La Voz Kids* d'Espanya, i infereixen d'aquesta manera que França (ah, França tan civilitzada i moderna) és l'exemple que a la Meseta haurien d'adoptar. Cal que ens entremiguem en la profunda pamfílesa d'aquesta

visió? Si obviam la palesa ignorància de no entendre França com el referent occidental als darrers segles del que es coneix com a genocidi lingüístic, convenientment copiat pel regne d'Espanya, encara ens en quedarien per dir. Algú s'haurà preguntat per què un país que es caracteritza per haver arraconat i haver fomentat la pràctica desaparició

Cantar en català suposaria una amenaça malgrat l'immens desavantatge amb el castellà

de totes les llengües del seu estat en favor del francès, l'única oficial, no té cap mania a tolerar, i fins i tot difondre, l'èxit d'un nen cantant en català. I la resposta a la pregunta haurà estat diàfana: és una llengua inofensiva, simpàticament folklòrica, que es pot exhibir sense perill que trontolli un sol pilar de l'*statu quo* cultural i social. El gran tri-

omf del jacobinisme francès és tan destarotador que aquí encara en confonem un dels resultats més evidents amb una bona notícia. Afortunadament, a *La Voz Kids España* és inconcebible cantar en català perquè, si passés, encara suposaria una amenaça, una molesta esmena a la uniformitat, com a llengua viva i estesa que competeix, malgrat l'immens desavantatge i el futur més que incert, amb el castellà.

L'apreciació positiva de l'assumpte és que el nen ens ha permès visualitzar, als catalans del sud (ja ho sabíem, però tendim a oblidar-ho), que compartim llengua, cultura, manera de veure i sentir el món, amb una regió més enllà dels Pirineus a la qual aquesta identitat li ha estat greument malmesa però no eliminada. Lluitar per la llengua i reivindicar-ne ús, pervivència i dignitat implica no oblidar ni un sol dels seus parlants, i esmerçar-se especialment amb els més oblidats, els més resistencialistes, els més amenaçats. O algun historiador de la llengua haurà de referenciar, en el futur, com la mort del català va començar en un obscur ròssec destructor des del nord.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

La cultura de l'individualisme

El sistema econòmic i social en què estem immersos té tints més aviat foscos. El capitalisme en la seva fase actual no té bon aspecte. Ha demostrat capacitat per augmentar la riquesa, per produir i difondre en abundància béns de totes classes, el seu potencial per generar crisis econòmiques i socials profundes, augmentant les desigualtats, provocant grans catàstrofes ecològiques, reduint la protecció social... s'han demostrat immenses i indueixen a posar en qüestió la seva viabilitat aniquilant les capacitats intel·lectuals i morals, afectives i estètiques dels individus. Certament l'economia liberal, però també el sistema democràtic, ofereixen avui un aspecte nihilista. Per dir-ho suau i a la manera lírica de Lipovetsky, el capitalisme ha provocat "la desaparició de les formes harmòniques de la vida, l'evaporació de l'encant i del gust de la vida en societat. L'economia liberal destrueix els elements poètics de la vida social, és incompatible amb la bellesa". Riquesa del món, empobriment de la vida; triomf del capital, liquidació del saber viure; imperi de les finances, "proletarització" dels estils de vida. El que antany Bertrand de Jouvenal en deia "pèrdua de l'amabilitat".

La política hauria d'establir els límits, recompondre el model econòmic i canviar la lògica social. Les desigualtats sistemàtiques incrementen l'ansietat, deterioren el capital social i exposen la majoria a la pobresa i a la insatisfacció vital. Això té evidents efectes negatius també sobre la salut. La reducció de les desigualtats disminuiria els costos socials, incrementaria la qualitat de vida i alteraria la dinàmica del consum per l'estatus en què estem immersos. L'abundància genera, i té com a fonament, la continuada producció i reproducció de novetats per al consum. El "capitalisme del desig"

del qual parlava ja fa uns anys el filòsof francès Gilles Deleuze. Però la novetat permanent reforça l'ansietat i debilita la nostra capacitat per preservar objectius personals i socials a llarg termini. Hem convertit la novetat en fetitxe i això comporta la idealització de la productivitat. Més enllà de proporcionar-nos béns materials, la prosperitat tindria a veure amb la nostra capacitat per participar en la vida de la societat, amb el nostre sentit de disposar d'un propòsit compartit i amb la nostra capacitat de somiar. Fins i tot hem adaptat la formació als imperatius del mercat. Per Marta Nussbaum, "el mercat ens insensibilitza; erosiona la nostra capacitat de sentir empatia davant el dolor dels altres, fins a contaminar i empobrir un model educatiu que queda progressivament reduït

Les societats més igualitàries són societats menys ansioses

a ser útil per al mercat, encara que paradoxalment resulti disfuncional per a un sistema democràtic que necessita també ciutadans crítics". I els mercats no són neutrals, com ens recorda el pensador nord-americà Michael J. Sandel.

S'imposen canvis profunds, i fins i tot dràstics, que impulsin els comportaments socials i deixin d'incentivar la improductiva competència per l'estatus, superar el profund engany de la cultura de la meritocràcia. Materialisme i felicitat no es donen la mà. Està demostrat que les societats més igualitàries són societats menys ansioses. Cal trencar i invertir la lògica social de la cobdícia i del consumisme per situar l'activitat econòmica dins dels límits de la cohesió social i de l'ecologia. No

podem sacrificar el benestar de la majoria, pel plaer d'uns quants; no podem sacrificar el nostre benestar a llarg termini per dubtosos plaers immediats. Com indica Tim Jackson, cada societat fixa el punt d'equilibri entre altruisme i egoisme, entre novetat i tradició. "Quan les tecnologies, les infraestructures, les institucions i les normes socials premien l'autopromoció i la novetat, els comportaments egoistes que busquen sensacions prevaldran sobre aquells més considerats i altruistes." És funció dels governs d'assegurar que els béns públics a llarg termini no siguin socavats pels interessos privats a curt termini. El govern no es pot limitar al paper de protector de la llibertat de mercat, sinó que ho ha de ser del contracte social. L'Estat ha de ser el mecanisme de compromís d'una societat, el protector d'una prosperitat compartida.

La desigualtat econòmica i social en què estem immersos i que creix a passos gegantins no és el resultat imprevisible del capitalisme actual, un efecte pervers i col·lateral amb el qual cal conviure. Encara que ens puguin induir a engany algunes declaracions *bonistes* d'alguns magnats que afirmen estar compromesos amb el desenvolupament integral de la humanitat i que fan ostentació de tornar a la societat el que aquesta els ha proporcionat, la realitat és que conforma el paradigma ideològic del liberal-conservadorisme contemporani. Individualisme extrem, mercat desregulat i la desigualtat com a estímul i com a efecte necessari per a una adequada maximització dels beneficis i per disciplinar la mà d'obra. La política ve després, com a instrument subordinat als interessos de l'*establishment*, convertint la democràcia en un sistema purament formal que poc té a veure amb la conformació i la gestió dels interessos i del benestar col·lectiu.

Josep Aracil

Generació 'baby boom'

Creure que una societat envellida és el pitjor desastre que li pot passar a la humanitat, suposa parlar d'un futur que ningú coneix, però que acabarà sent el que ha de ser. No és per res que la majoria de prediccions pressuposen que el futur de la humanitat serà el d'una societat envellida, des de la perspectiva d'una alta qualitat de vida, en una societat inculca i decadent que cal transformar.

Les generacions del *baby boom*, persones nascudes entre els anys 1958 i 1977, una vegada retirades del treball

remunerat per qüestions d'edat, seran primordials per transformar l'actual civilització prehumana, convertint-la en una de realment humana, en una societat per a totes les edats, centrada en les persones i no en els diners i vàlida per a tothom.

Per aquestes generacions, la vida no s'acaba, sinó que tot just comença, amb la seva entrada en la jubilació activa, en la qual tot està per fer i descobrir. Ara és el moment de demostrar la seva gran vàlua, amb un cabal de capacitats i experiència que estan disposats a compartir i

que la societat desaprofita.

El tipus de voluntariat que els agradaria fer es decanta clarament per la idea del llegat. Transmetre la pròpia experiència vital als joves, a les noves generacions i a la societat en general. Desitjarien que els fossin reconeguts el seu temps i la seva experiència, que estan disposats a oferir. A bona part d'ells els agradaria poder-se involucrar en projectes que s'acomodin als seus gustos i habilitats, que posin en valor la seva experiència vital per poder-la transferir a d'altres en contextos intergeneracionals.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Anna Tomàs

Un periple de tendresa

La dreuera és una novel·la deliciosa, com els àpats que prepara la mare del protagonista a la gran cuina que fa de cor del relat. Els ingredients són un vailet que explica la seva vida, en ple despertar adolescent, i un Empordà, encara rural, que inicia la seva transformació per esdevenir la comarca tal com ara la coneixem. La cuina és la del xalet, la segona residència d'una família adinerada de Barcelona, i el protagonista i narrador, el fill de la parella que té cura de la casa, i dels seus propietaris quan hi fan estada.

La gràcia i, alhora, la clau, és l'aparent senzillesa de la mirada del xicot que va deixant la infància a cada paràgraf del llibre. Una mirada fresca, que va fent-se conscient de les diferències socials, de les maneres de viure, de la pertinença, i del canvi constant a què estem sotmesos. Les vicissituds de la família propietària són una finestra a un món totalment diferent al seu, amb uns problemes i una manera d'afrontar-los que se li fa llunyana i sovint incomprendible. Un món que malgrat ser-li aliè anirà imposant-se, transformant el seu territori,

provocant la desaparició d'una forma de vida, i de les persones que la conformaven.

Un petit viatge iniciàtic on el camí podria ser, precisament, la dreuera del títol, i l'heroi el seu narrador. Les proves que haurà de superar són les que, en bona part, la majoria vam haver d'afrontar durant la joventut: l'amistat, el despertar sexual, l'enamorament, la decepció i el dol. L'admiració i el reconeixement de la saviesa de qui sap

escoltar la natura, i l'entén, com en Pitu del Mas d'en Bou. En definitiva les experiències que la vida va obsequiant, i que es van acceptant sense ser conscients de tot el què acabaran suposant en el creixement de cadascú.

En Miquel Martín, autor consolidat, té un escriure riquíssim, d'aquells que et sedueix i et captiva fins al final. Un periple proper, humil i tendre, que et transporta a l'Empordà, però també a la pròpia infància. Una forma d'entendre els camins i les dreueres que, sense mapa, vam anar fent. Un nou encert d'Edicions del Periscopi.

LA DREUERA

Autor: Miquel Martín i Serra
Editorial: Edicions del Periscopi
Lloc i any d'edició: Barcelona 2020
Nombre de pàg.: 148

Joan Cuscó

Filosofia per sortir de casa

Aquest darrer llibre del professor Norbert Bilbeny m'ha fet venir al cap algunes de les idees que, ell mateix, exposava fa un grapat d'anys a *Filosofia i destrucció* (Edicions 62, 1981). En aquella ocasió, Bilbeny, començava el llibre dient: "La poesia i la filosofia són la vida que passa pel pensament. Però la vida és al carrer. [...] Torna novament el pensament al carrer. Cada vegada colpeix més fort l'experiència dels sentits. Els sentits sostinguts només com a sentits. [...] Així, es tracta de copsar el fenomen de la llibertat i de realitzar-la; de fruitar la utilitat del llenguatge i d'aprendre'l. [...] El mètode filosòfic cercaria més les possibilitats de la consciència que els objectes de coneixement." Hi ha, en tot el volum, una reivindicació del cos, del carrer, de tot allò que ens relliga amb la quotidianitat. De la crítica, de l'aire lliure, d'obrir les finestres, de deixar entrar la llum, de fugir del llibre de text. De l'oficialitat i de l'oficialitat. De construir un pensament filosòfic català. Ara, unes quantes dècades després, Bilbeny reflexiona sobre on han quedat aquells ideals. Sobre com la universitat i, amb ella, al filosofia, s'han tornat més autoreferents i tancades. Per què el somni de la llum i del desig han quedat ofegats en el burocràcia i l'oficialitat.

tat. Segueix defensant la filosofia com a vocació i com a aspiració de llibertat.. una aspiració, però, que xoca, ara, amb: "el llenguatge acadèmic, la manera tècnica de dir que s'exigeix a les universitats, sense dir tampoc gran cosa al final" perquè en lloc de sortir al carrer (com demanava a principis de la dècada del 1980), la filosofia s'ha engruixat autoreferencialment i, per tant, ha generat: "un discurs sense fons o fons sense discurs." Les il·lusions, com la transició democràtica (del franquisme a la monarquia parlamentària) s'han esfumat. Han esdevingut un miratge. Però la idea i la vocació persisteixen, diu Bilbeny. I han de persistir. Reclama, ell mateix. Per tant, hi ha alguna cosa no s'ha fet bé. Ni des de la filosofia ni des de la universitat catalana.

El llibre es clou amb una defensa de la filosofia com a: (1) manera rigorosa de pensar; (2) com a adquisició de sentit i d'esperit crític; (3) com a reflexió per viure de "la manera més humana possible"; (5) com a porta de la felicitat i del benestar col·lectiu. Ara bé, per tal que aquesta aspiració a la plenitud humana (que es fa viable a través de la filosofia) sigui possible, cal que la filosofia surti al carrer. Que la saviesa no sigui ni teòrica, ni acadèmica ni erudita. És a dir: "cal posar els peus al món i tocar l'existència." Com en el mite platònic de la caverna, diu Bilbeny, cal sortir de les ombres per descobrir-nos a nosaltres mateixos i per aprendre i aprehendre què és allò que fa bo el món i que ens permet conèixer la veritat. Heus ací, el reconeixement final de Bilbeny a la seva filiació orsiana, la qual l'ha acompanyat des de ben jove.

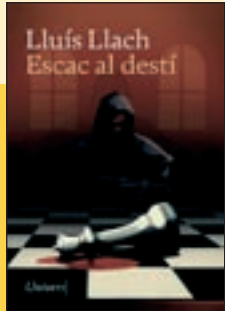
En aquets llibre Bilbeny és molt més erudit i acadèmic que en el primer. L'estil ha canviat molt des d'aquell 1981 en què se'ns mostrava un Bilbeny més poètic i més abrandat. Ara hi ha més reflexió i més síntesi acadèmica.

FILOSOFIA PER SORTIR DE CASA

Autor: Norbert Bilbeny
Editorial: Columna
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2019
Nombre de pàgines: 240

NOVETATS EDITORIALS

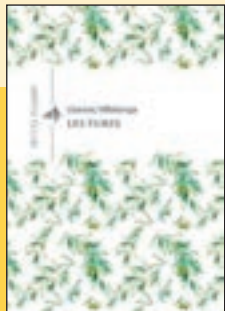
'Escac al destí'
Lluís Llach
Univers

Lluís Llach ja té una trajectòria com a novel·lista, amb tres títols en menys de deu anys, el darrer dels quals *El noi del Maravillas* (2017). Ara, però, canvia de registre i recrea un regne medieval, el de Magens, on la mort sobtada de la reina Bal de Guifort (assassinat o suïcida?) desencadena una trama d'intrigues i ambicions amb política i religió al fons.

'Les mares no'
Katixa Agirre
Amsterdam

Una de les novel·les revelació d'enguany ve d'Euskadi i tracta un tema tan delicat com el de l'infanticidi. Una mare ofega els seus nadons a la banyera, i mentrestant, una altra mare, en ple part, recorda que l'havia coneguda. Es dedicarà a investigar què hi ha darrere d'un crim que la societat jutja sense pensar què pot portar una dona a cometre'l.

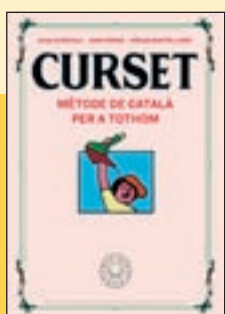
'Les fures'
Llorenç Villalonga
Viena Ed.

La recuperació d'una novel·la de l'any 1967 on Villalonga connecta amb el cicle de *Bearn*. El protagonista torna a Mallorca al cap d'anys de no haver-hi estat i es troba un món canviat. Ha començat a arribar el turisme, però hi ha quelcom que roman inalterable: les dues velles, les fures, que de petit l'atemorien, testimoniis d'un món atàvic.

'El futur del català depèn de tu'
Carme Junyent / La Campana

Un dels llibres d'actualitat, sens dubte. La lingüista Carme Junyent alerta de la situació del català, propera al punt de no retorn. I demana la nostra implicació per garantir-ne el futur. La dels que tenim el català com a primera llengua, però canviem amb massa facilitat, i la dels que no l'hi tenen, però que voldrien que no desaparegués.

'El curset'
J. Ferrús / M. Martín / O. Capdevila - Blackie Books

Un mètode per aprendre català pensat precisament per a aquells a qui els cansen els mètodes. Un humorista, una lingüista i una il·lustradora uneixen els seus esforços per fer que aprendre el català (i sobre els catalans) sigui fins i tot divertit. Ha estat un dels títols més venuts a la Setmana del Llibre en Català, i no és per casualitat.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Tagamanent

“ Tardor a Tagamanent

Les ruïnes del convent són solives, molló etern sota núvols espremuts per vent rúfol que aigua escup. Salten cabres com isards i dels arbres, cingle avall, cau volada de tudons a ratxades i a rombolls.

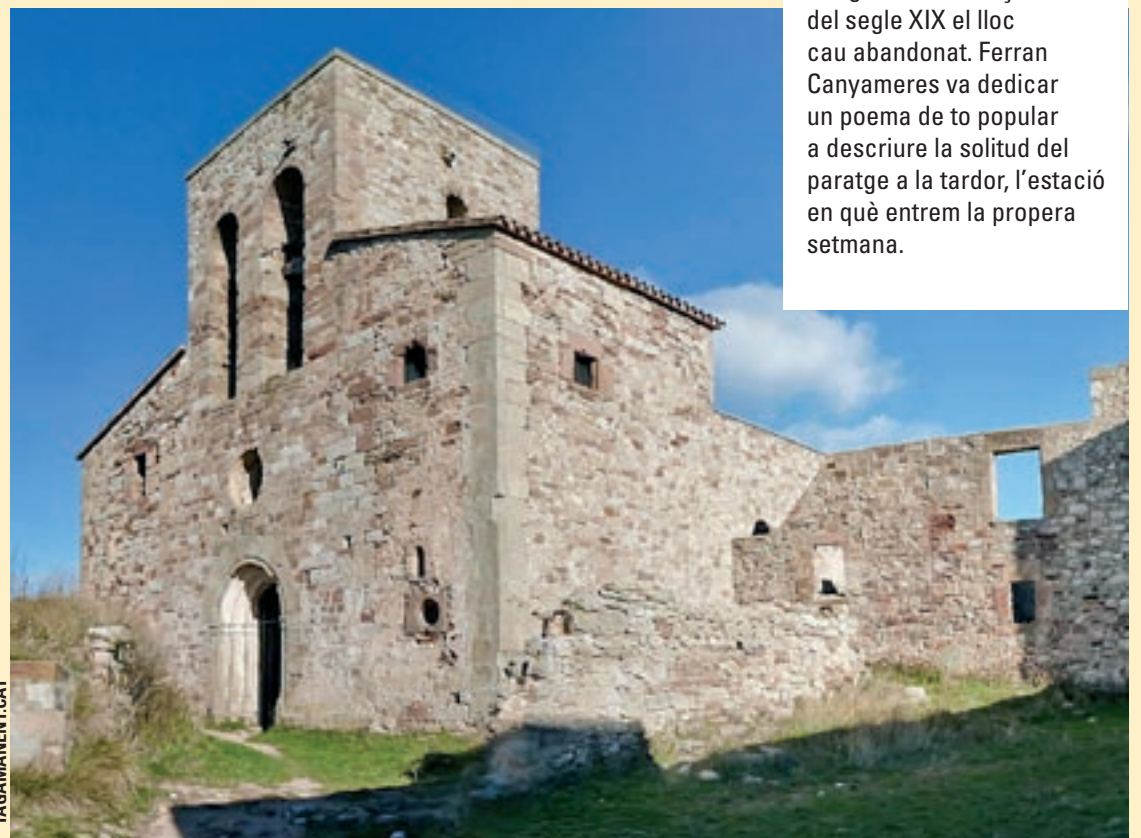
Draps de cuina, núvols bruts, llur llunya, llargs retrunys, aigualeres torrencials vers Centelles i ventalls fets d'asperges d'aquell cell que rumbeja pel Montseny. Ta bellesa canviant és excelsa sota el llamp i amb campana ventant vent l'aplegada hi és a temps.

”

Ferran Canyameres

AUTOR
Ferran Canyameres (1898-1964)
OBRA
'Com el Vallès no hi ha res'
Ed. Aymà, 1951
INDRET
Monestir
MUNICIPI
Tagamanent
COMARCA
Vallès Oriental

El cim de Tagamanent està coronat per l'església de Santa Maria. És esmentada per primer cop el 993 i cedida, el 1098, al monestir de Santa Fe de Conques amb la finalitat que s'hi instaurés una comunitat. Aquesta cessió no es va realitzar mai, i per això els vescomtes de Cardona el van traspasar a Sant Pere de Casserres, el 1148. Casserres va caure en decadència i la comunitat de Tagamanent no es va arribar a constituir. Des del segle XVI figura com a parròquia del poble establert a la vora del riu Congost. A començament del segle XIX el lloc cau abandonat. Ferran Canyameres va dedicar un poema de to popular a descriure la solitud del paratge a la tardor, l'estació en què entrem la propera setmana.

TAGAMANENT.CAT

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

138

LÈXIC

TOT FENT GIMNÀSTICA PARLEM DE LLENGUA

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

La paraula esport és un anglicisme recent, *sport*, en seria la forma. En realitat, però, el mot anglès és un escurçament de *disport*, forma provinent del francès antic *desport* que, alhora, és una ultra-correcció de la forma *deport*.

L'esport és, sens dubte, un magnífic aliat per a la salut física, però cal esforçar-se, cal "suar". D'aquest esforç –la suor i l'esport– deriva la paraula *dessuadora* o *suadera*. Suats com estem, anem cap al *vestidor*. Sovint hi ha confusions entre els mots *vestuari* i *vestidor*, totes dues correctes, però amb significats diferents. Si ens volem treure la roba d'esport o ens volem dutxar, doncs, hem d'anar al *vestidor*, ja que el *vestuari* és el conjunt de vestits, de roba, que té una persona.

Quan fem *gimnàstica*, necessitem un *matalàs*, una *estora* o una *màrfega*. Ja estem a punt? Doncs, vinga! A moure el cos! Movem

els *malucs* o els *costats* per *escalfar*. Estirem les *espatlles* o els *muscles* i flexionem i estenem les cames fent uns quants *esquats*. El que també volem aconseguir és moure cadascun dels *músculs* que tenim en les diferents parts del cos. Entre els músculs, hi ha els dels múscles, és clar. No ens confonguem amb els *musclos*, que aquests són els que ens mengem al vapor o a la marinera.

Per relaxar els braços després d'algunes activitats podem fer girar els *canells* i si ens els lesionem ens hi hem de posar una *canellera*, de la mateixa manera que ens posem una *genollera* al genoll i una *turmellera* al turmell.

Si teniu dubtes a l'hora de resoldre aquests termes referents a la pràctica esportiva, recordeu que el cercador Optimot us ajudarà a resoldre'ls!

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

It's out of this world

It's estimated that there may be as many as 25,000 idiomatic expressions in the English language. Of course, it's impossible to know all of them, and native speakers probably only use a few hundred of them on a regular basis. Learning idioms is a great way to improve your fluency and to be able to communicate more effectively in English, and perhaps more importantly, they are fun to learn!

This week we're going to look at idioms related to space. For those of us who enjoy stargazing, Mars is getting brighter in the night sky. It's really easy to spot: have a look tonight!

1	That new pizza restaurant is <i>out of this world</i>	a	everything that is possible or exist
2	I only visit my family <i>once in a blue moon</i>	b	very rare or rarely
3	I used to go to the gym, <i>many moons ago</i>	c	extremely happy
4	My son never listening to me. I think he's <i>living on another planet</i> .	d	not difficult or complicated
5	We talked all night about <i>everything under the sun</i>	e	a long time ago
6	I was over the moon when I passed my B2 exam	f	more information will be given soon
7	English grammar may be tricky, but it's not exactly rocket science	g	helping someone face reality
8	I'm thinking of starting my own business soon, so <i>watch this space</i>	h	extraordinary, amazing
9	My handbag is like a <i>black hole</i> . I can never find my keys.	i	oblivious to what is happening around you
10	Realising how difficult my new job would be <i>brought me down to earth</i>	j	a place where things disappear

English in a Bite Tip

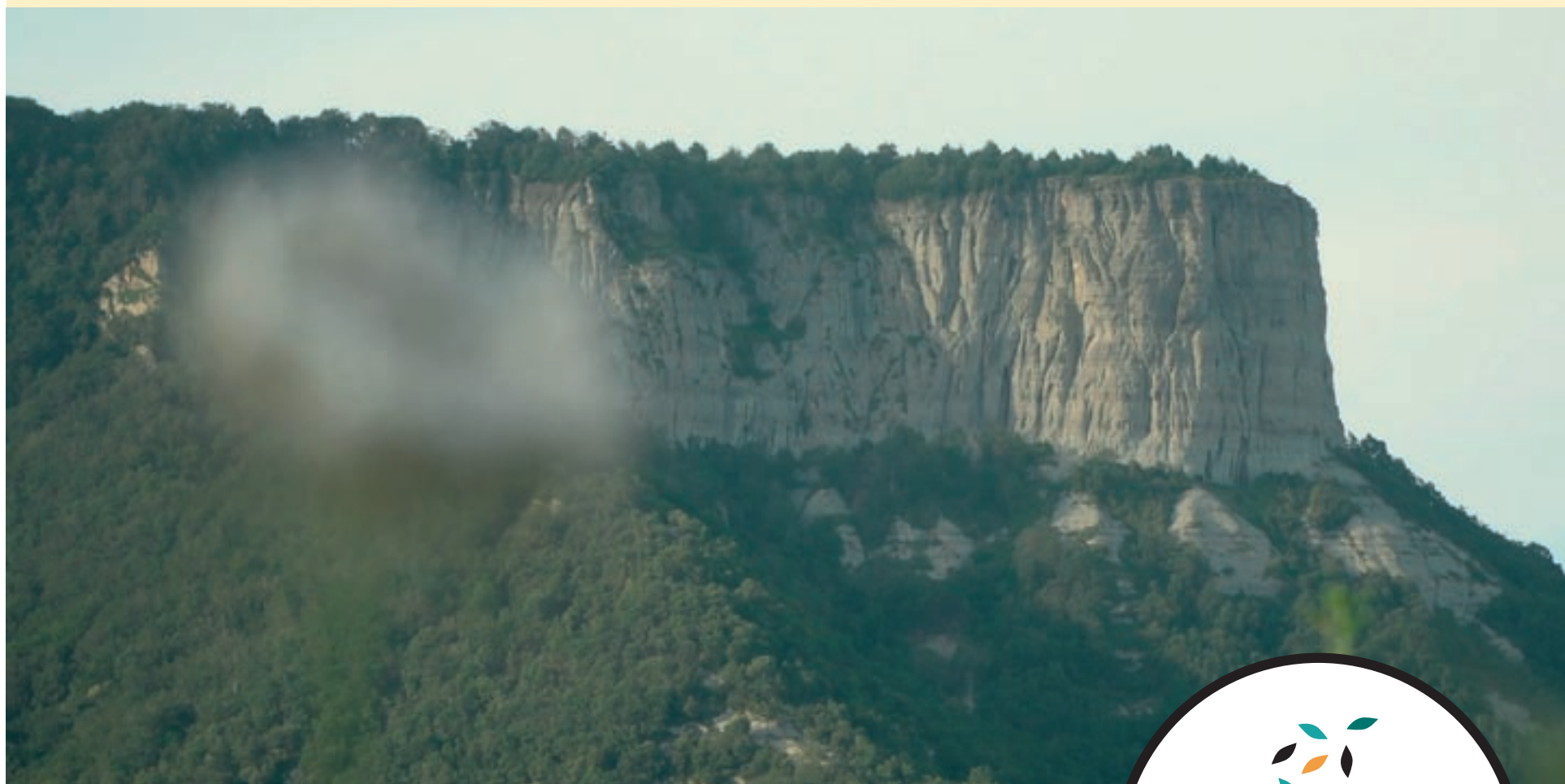
When you're watching a film in English, watch it with subtitles in English too. This way, you develop your listening and reading comprehension, learn new vocabulary, and associate the spelling and the pronunciation of English words (and we all know that spelling English words can be challenging!).

Consell de la secció English in a Bite

Quan mireu una pel·lícula en anglès feu-ho amb subtítols en anglès també. D'aquesta manera desenvolueu la vostra comprensió auditiva, apreneu nou vocabulari i associeu l'ortografia a la pronunciació de les paraules en anglès (tots sabem que l'ortografia és tot un repte).

Les solucions de la setmana anterior:

- 1 parent (the others either work or study at school); ■ 2 folder (the rest are things you find in a pencil case); ■ 3 science (the others are the names of school subjects); ■ 4 marks (the others are all different types of work); ■ 5 chalk (the others are kinds of furniture you find in a classroom); ■ 6 books (the others are places you find in a school); ■ 7 assist (the others are verbs related to school and studying, and assist is a false friend); ■ 8 student (the others are types of teachers who work at university)

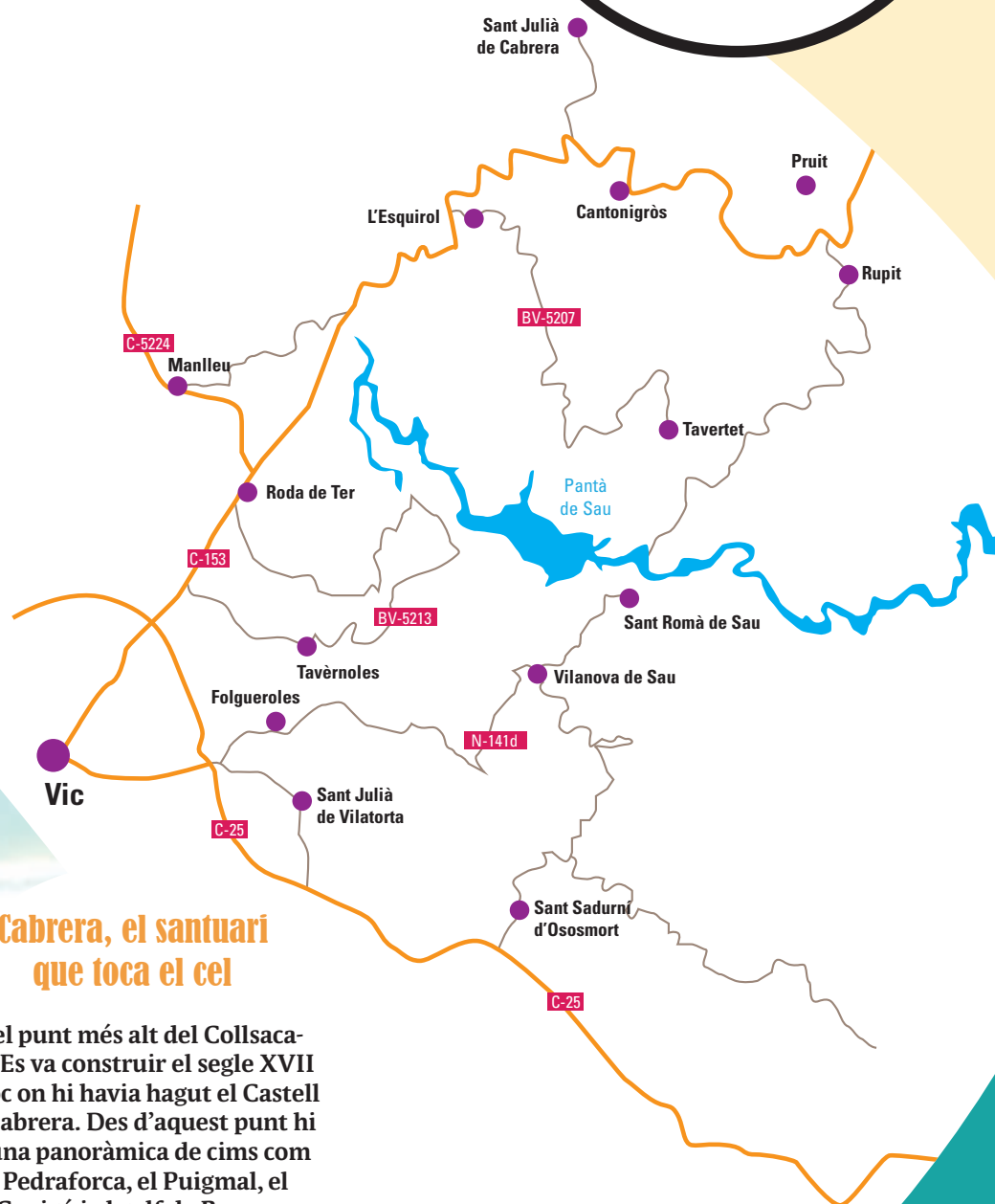
Capítol 3

EL COLLSACABRA

La roca desenterrada que toca el cel entre cingleres

La comarca natural del Collsacabra és un dels miradors més espectaculars de la Catalunya Central. És un territori de cingleres, falcades pel pantà de Sau i el Santuari de Cabrera, el punt més alt de tot el massís. El Collsacabra és una terra de pobles en què el temps no hi passa, com Rupit i Tavertet. Una terra plena de rieres, salts d'aigua i on s'hi sent el silenci. Un massís ple de camins per fer a peu o amb bicicleta i fondes on parari per omplir-hi la panxa.

Cabrera, el santuari que toca el cel

És el punt més alt del Collsacabra. Es va construir el segle XVII al lloc on hi havia hagut el Castell de Cabrera. Des d'aquest punt hi ha una panoràmica de cims com el Pedraforca, el Puigmal, el Canigó i el golf de Roses.

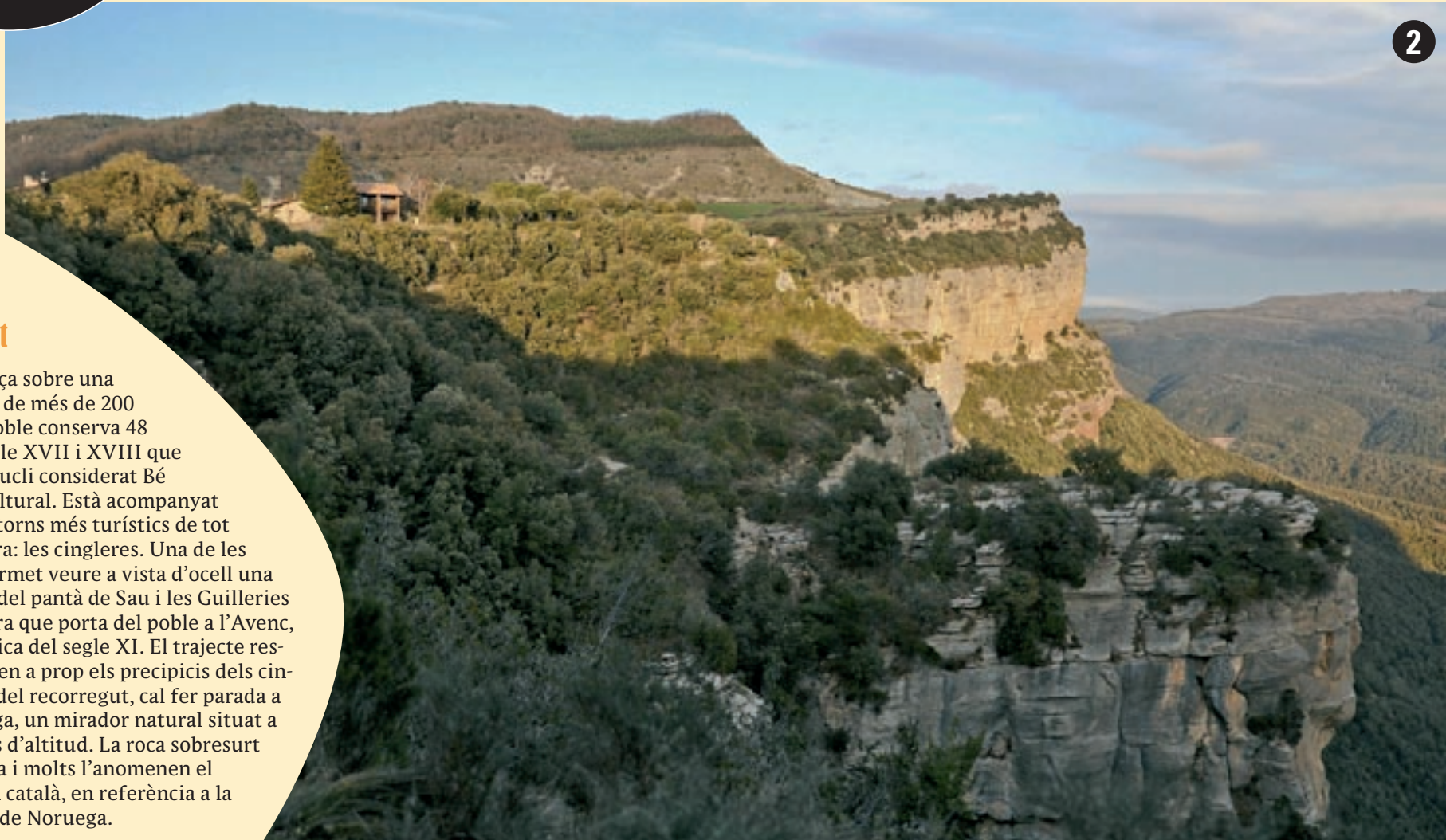
El Collsacabra el formen els pobles de Rupit, Tavertet, Sant Martí Sescorts, Sant Julià de Cabrera, l'Esquirol i Cantonigròs. Tots ells sota

la mateixa essència: vida senzilla entre cingleres i rieres. Els pobles de Rupit i Tavertet es converteixen en els principals atractius turístics i

UNA MIRADA AL PATRIMONI

Els cingles de Tavertet

Tavertet s'alça sobre una roca vertical de més de 200 metres. El poble conserva 48 cases del segle XVII i XVIII que formen un nucli considerat Bé d'Interès Cultural. Està acompanyat d'un dels entorns més turístics de tot el Collsacabra: les cingleres. Una de les rutes que permet veure a vista d'ocell una panoràmica del pantà de Sau i les Guilleries és la carretera que porta del poble a l'Avenc, una casa gòtica del segle XI. El trajecte ressegueix de ben a prop els precipicis dels cingles. Enmig del recorregut, cal fer parada a la Roca Llarga, un mirador natural situat a 1.186 metres d'altitud. La roca sobresurt de la cinglera i molts l'anomenen el Preikestolen català, en referència a la famosa roca de Noruega.

2

3

El mirador del silenci

És un dels racons del Collsacabra on es pot escoltar el silenci. Està situat a un dels cingles de Tavertet més imposants i que té una caiguda de 300 metres d'alçada. Assegut a sobre una pedra, s'hi pot veure la unió entre el pantà de Sau i el de Susqueda.

El salt de Sallent

La riera de Rupit cau cinglera avall al salt de Sallent, que té una caiguda vertical de més de 100 metres única a Catalunya. S'hi pot arribar des del poble de Rupit, a uns tres quilòmetres, i des del mirador es pot veure el mateix salt d'aigua i l'Agullola.

conserven els carrers i les façanes empedrades de segles enrere. Tot plegat en un entorn connectat per la vegetació i l'aigua, que enllaça

salts, cascades i gorgs, i que acaba desembocant a l'embassament de Sau i al pantà de Susqueda. Tot això, des de la quietud del silenci.

5

Rupit, una vila medieval dalt d'una roca

Tal com diu una dita popular, *a Rupit no s'hi entra ni per terra, ni per mar, sinó per roca*. El poble s'erigeix dalt d'una penya rocosa, i de fet la roca és l'origen del nom de Rupit (en llatí, *rupes*). Rupit manté l'hegemonia medieval amb els carrers empedrats i les cases dels segles XVI i XVII que es van construir al voltant del castell, originari de l'any 1000. Els carrers del Fossar i de l'Església conserven l'encant d'un poble on no hi ha passat el temps. En un dels meandres de la riera hi ha l'església de Santa Magdalena, des d'on es pot veure el perfil rocós de Rupit.

Joan Triadú: "A Rupit tot sembla que hagi de caure'ns al damunt, i roca, roca per tot arreu, lloses esmolades, graons naturals, carrers sobre roca, confosos els paviments amb els llindars i l'escàs, rar, marxapeu"

4

6

El pont penjant de Rupit

És un dels accessos a peu al centre històric del poble. El van construir l'any 1945 els artesans rupitencs Francesc i Pere Rovira, Salvi Vila i Joaquim Marsal perquè anteriorment els veïns havien de creuar la riera per unes passeres i una escala. L'any 1994 va ser reconstruït amb peces de fusta, una estructura que es manté en l'actualitat. Amb el temps, el pont penjant s'ha convertit en un dels punts més emblemàtics de Rupit i un dels més fotografiats pels visitants. Sortint del pont, el recorregut puja fins al cor del carrer del Manyà.

La gastronomia del Collsacabra té caràcter local: des de l'enciam brut fins a la mongeta petita del mateix territori. La carn i els formatges

també maduren entre les cingleres. De fet, és un dels pocs indrets en què el bestiar pastura enmig del silenci i penya-segats vertiginosos.

UN TAST GASTRONÒMIC

Ca l'Ignasi de Cantonigròs: el paisatge cuinat a dins de la cassola

L'Ignasi i la Laia van treballar 10 anys en una fonda que va ser "la nostra universitat", expliquen. Fa 22 anys van decidir obrir Ca l'Ignasi al bell mig de Cantonigròs. "Fem una cuina tradicional i austera, amb producte de proximitat, i fem plats que pugui entendre tothom qui s'asseu a taula", asseguren. De fet, s'encomanen de "les forces tel·lúriques de l'entorn" perquè qui mengi al restaurant no només ompli la panxa.

La cuina del Collsacabra: la carn, les hortalisses, els bolets i la tòfona

La gastronomia del Collsacabra està basada en el producte local i de qualitat. Els restaurants de la zona basen les seves receptes en productes com la mongeta petita del Collsacabra, la patata del bufet negra, els bolets, la tòfona, i els embotits i la cuina del porc. En surten plats com l'enciam brut, fet de patata i ceba escalivada amb botifarra del perol i que es cuinava quan es feien les matances de bestiar.

El Molí de l'Alzina de Cantonigròs, la formatgeria més antiga de Catalunya

Jordi Anglada la va fundar després de fer un viatge a Holanda a finals dels anys setanta per conèixer de primera mà l'elaboració de formatge artesanal. L'any 1978 va fer els primers formatges i ara en produeix tres mil cada setmana. Junta-ment amb un equip de quatre persones, en fan de vaca, ovella i cabra, alimentades amb la pastura de la zona. També fan desnatats i matons i ho distribueixen a Catalunya, Andorra i els Estats Units.

UN PASSEIG AMB PARADES

El Morro de l'Abella

És un dels miradors més espectaculars i vertiginosos del pantà de Sau. S'hi accedeix abans d'arribar al poble de Tavertet, on s'agafa un petit corriol entre el bosc. Després de caminar deu minuts, es descobreix el penya-segat des d'on es pot veure una part de l'embassament de Sau, el Puig de la Força i el salt de Tirabous.

BTT: paisatge sobre rodes

La tradició del Collsacabra dalt de la bicicleta és indiscutible. És una terra muntanyosa i amb moltes panoràmiques per badar-hi. Un dels punts neuràlgics d'aquest esport és el Centre BTT Sau Collsacabra, que està situat a la masia Les Comes, de l'Esquirol. Hi ha 17 rutes senyalitzades amb un total de 275 quilòmetres que passen pels llocs més emblemàtics del territori. Aquesta afició ha consolidat també la cursa Cabrerès BTT, una de les marxes de muntanya en BTT de més renom de la península. Porta a la motxilla ja

28 edicions i hi participen anualment 3.000 participants.

La Foradada de Cantonigròs

És un dels gorgs més espectaculars del Collsacabra. Un dels camins més característics és el que surt des del poble de Cantonigròs, al costat del camp de futbol. Seguint el GR i agafant un

sender estret i pedregós s'arriba a la cascada de la Foradada. És un gorg vorejat de roca que té un forat de grans dimensions a una de les parets. En època de pluja, i quan el sol s'escola entre el forat, l'encant d'aquest entorn es multiplica. A causa del seu atractiu, és un indret en què cada vegada hi ha més visitants, i l'Ajuntament de l'Esquirol n'ha hagut de regular l'accés.

Matthew McDaid, el folk del Collsacabra

Matthew McDaid és el músic capaç de connectar Irlanda amb el Collsacabra. Nascut a Irlanda del

Nord, el jove cantautor es va instal·lar a Rupit quan tenia 11 anys. La seva família va fer una ruta per la Garrotxa i el Collsacabra, i es va enamorar de Rupit i el seu entorn. Ara, s'ha convertit en un dels llocs on fa cançons d'estil country, folk americà i amb tocs irlandesos. "Irlanda i el Collsacabra tenen moltes coses en comú. La vegetació sempre està en moviment i la gent és molt humana, treballadora, i toca molt de peus a terra", explica McDaid. Això es tradueix en les seves cançons: "A nivell musical és un lloc idíl·lic per compondre perquè s'hi respira un aire diferent que va canviant a cada estació", assegura.

El Collsacabra, terra de bandolers

Entre el bosc frondós de les Guilleries i el Collsacabra s'hi amagava Joan de Serrallonga, un bandoler català del segle XVII que es va convertir en un dels més buscats de Catalunya. El grup Esquirols va compondre l'any 1980 l'exitós tema *Torna, torna Serrallonga*.

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

MOTT THE HOOPLE 'All the Young Dudes'

Columbia, 1972

El 1972, Mott The Hoople estava a punt de dissoldre's. Des del 1969 havien gravat quatre discos que s'havien venut molt poc. I llavors va aparèixer un seu admirador famós, David Bowie, que els havia vist actuar unes quantes vegades, i els va oferir una cançó que havia compost, "All the Young Dudes", i, a més, estava disposat a produir-los un nou disc. Dit i fet. Primer va sortir el *single* i la cançó es va convertir en un gran èxit. Després, amb el mateix títol, van gravar un àlbum que començava amb una esplèndida versió del "Sweet Jane" de Lou Reed. Era l'època del glam rock, però Mott The Hoople anava més enllà, amb unes guitarres compactes que s'acostaven al hard rock i unes cançons amb lletres que no tenien gaire a envejar a les de Bob Dylan. I aquí hi tenia molt a veure el líder de la banda, Ian Hunter, principal compositor, veu, guitarrista i teclista. El disc va ser el seu primer èxit,

i "All the Young Dudes", on per cert David Bowie toca el saxo, ha quedat com un dels grans himnes del rock. Però hi ha uns quants temes igual de potents, com "One of the Boys", "Jerkin' Crocus", "Sucker" o la preciosa balada "Sea Diver". Però l'alegria no va durar gaire; al cap de tres anys, el grup desapareixeria definitivament i cadascú se'n va anar per les seves. Ja se sap, en el món del rock tot va molt de pressa.

NOTES

L'ex-Whisky'ns Joan Masdéu es passa al teatre

El sotrac del coronavirus ha obligat a molts músics a reinventar-se. És el cas, per exemple, del reusenc Joan Masdéu, conegut per haver liderat la banda de pop Whisky'ns i que des de fa una colla d'anys havia iniciat la seva carrera musical en solitari. I aquest estiu, a manca de concerts, Masdéu s'ha estrenat en el món del teatre.

Bé, *estrenat* no seria la paraula correcta ja que a finals del segle passat ja havia fet aparicions en sèries de televisió de TV3 com *Estació d'enllaç*, *Sitges* o *El joc de viure*, on a més tenia un dels papers protagonistes. El retorn a la vida d'actor de Masdéu va tenir lloc el cap de setmana passat gràcies al projecte Bartrina, impulsat a Reus pels responsables del teatre Bartrina que van encarregar set obres de petit format a set autors diferents per representar-se en diferents llocs de la ciutat. Una d'elles, *Pels carrerons del darrere*, és la que es va estrenar el cap de setmana passat amb Joan Masdéu de protagonista. A l'obra, escrita per Jordi Vall, el cantant hi fa el paper de rodamon mentre que Georgina Llauredó és la protagonista femenina. A més, també hi apareix el guitarrista Maurici Gené, que fa de músic de carrer. Per no perdre l'hàbit, durant l'obra Masdéu canta un parell de cançons que va escriure ell mateix especialment per a l'ocasió. El bon sabor de boca que va deixar l'estrena de l'obra dissabte passat als jardins de la Casa Rull de Reus fa que els seus responsables, amb el permís de la Covid, ja es plantegin fer-la girar per tot Catalunya.

EL TEST Toni Castells

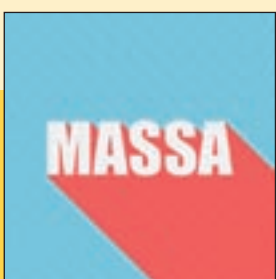
Primer instrument que vas tocar? La guitarra clàssica amb Rafel Sala a l'Escola Municipal de Música Joan Valls de Caldes de Montbui.
Primer grup del qual vas formar part? Korrefok, un grup de folk-rock que va néixer en unes colònies musicals a la Torre Marimon.
Primer disc que et vas comprar? *The Dark Side of The Moon*, de Pink Floyd. **Quants discos tens?** Un centenar. **Salva'n tres.** *Bridge Over Troubled Water*, de Simon and Garfunkel; *Descanso dominical*, de Mecano, i *The Köln Concert*, de Keith Jarrett. **Un concert (com a públic) per recordar.** Doctor Dee de Damon Albarn al London Coliseum.

MARC SANJÉ

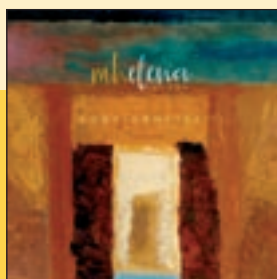
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

MASSA
'Massa'

Darrere de Massa s'hi amaga Ferran Masegú, creador, cantant i ànima dels extingits Teràpia de Shock, un grup garrotxí que va fer fortuna amb aquell *Sense tu* que gràcies a la sèrie *Polseres vermelles* va sonar a mig món. Amb aquest nou projecte, Massa posa al dia el so dels Teràpia amb un format de *power trio* ideal per anar de dret a barraca amb el rock com a pal de paller i alguns tocs d'electrònica. Al disc hi ha deu temes, un d'ells en castellà (*Polvo*), i en directe ja han anunciat que repescaran temes dels Teràpia. Els nostàlgics, doncs, estiguen al cas.

M. HELENA
TOLOSA
'Confidències'

La contacontes, rapsoda i també cantant Maria Helena Tolosa s'ha dedicat a musicar uns quants poemes d'autors catalans tant clàssics com moderns i ha parit *Confidències*, un disc íntim i reposat ideal per engolir en directe en època de coronavirus mantenint les distàncies que faci falta. Entre d'altres, a l'àlbum hi ha clàssics com *La vaca cega* de Joan Maragall, *Albes i nits* de Mercè Rodoreda, *Tinc una mania inconfessable* de Vicent Andrés Estellés al costat d'altres com les *Evocacions estivals*, que ha escrit Ramon Ferran Tolosa. Aquí tot queda a casa.

SUASI I ELS
ELECTRODOMÈSTICS
'Que triomfi l'amor'

Com qui no vol la cosa, Pep Suasi ha tret ja el seu quart àlbum discogràfic en solitari. El que va ser cantant i líder de Fora des Sembrat, una banda que va tenir força ressò fa uns anys sobretot a Mallorca, hi torna amb un nou treball amb set cançons –o sis, ja que *A la llum de la lluna* hi és en format elèctric i també en acústic– de línia continuista respecte als seus àlbums anteriors. *Que triomfi l'amor* dura només 26 minuts i s'apunta a la moda que darrerament han teixit patums com Sanjosex o Xarim Aresté de fer discos a mig camí entre un EP i un LP.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo/@joancarredondo

LLOGUERS SOTA REGULACIÓ

El marc del debat sobre l'habitatge queda establert en les legislacions més generals. Un cop d'ull ràpid a l'estatut d'autonomia català, vigent fins que no es creï una nova legalitat, apunta en l'article 47 que "els poders públics han de facilitar l'accés a l'habitatge mitjançant la generació d'habitatge públic i habitatge protegit, amb una atenció especial pels joves i els col·lectius més necessitats". És, per tant, un dret reconegut: l'habitatge ha de ser accessible a tots els col·lectius, inclosos els més necessitats i, si cal, amb intervenció dels poders públics.

Fins ara, els resultats de la intervenció dels poders públics és, com a mínim, qüestionable. L'habitatge difícilment es pot considerar accessible si, com apunten els informes, a Catalunya, i en especial a Barcelona, queden desbordats els llindars del que acadèmicament es considera que ha de ser l'esforç que les famílies han d'esmerçar per pagar-se el sostre, que és un terç dels ingressos de les famílies. Diversos estudis quantifiquen en més del 40% els fons que les famílies han de pagar per disposar d'un sostre en les zones amb preus més alts.

Les dificultats per fer front a uns preus així d'elevats queden reflectides en les tristes estadístiques sobre desnonaments per impagament dels habitatges. L'any passat, per no entrar encara en el deteriorament que comportarà l'actual crisi per la pandèmia, Catalunya va ser el territori de tot l'Estat en què es van produir més desnonaments: més de 12.000, tres de cada quatre dels quals per impagaments del lloguer.

Sumat el marc legislatiu, que considera l'accés a l'habitatge com un dret, i la realitat que suposen uns preus tan elevats que arriben a ser inabastables per a alguns col·lectius, no hauria de resultar estrany que la societat s'organitzi i treballi perquè el Parlament de Catalunya prengui una posició que es decanti més per garantir un sostre digne per davant fins i tot del dret a la propietat, també reconegut de manera més implícita dins de l'estatut.

La setmana passada, aquests col·lectius socials organitzats –via el Sindicat de Llogaters– es va apuntar una petita victòria en

aconseguir l'aprovació d'una regulació del preu dels habitatges de lloguer a Catalunya. Almenys en una seixantena de poblacions que es troben en una situació del que la normativa anomena, amb l'habitual aposta de la classe política per la terminologia críptica, com un "mercat d'habitatge tens". Mercat tens ve a significar que la demanda és propra a superar l'oferta i, en aquest context, els preus tendeixen a pujar.

A grans trets, la reforma suposa que els nous contractes per a habitatges que ja estaven llogats no podran superar el preu acordat en el contracte anterior. A més, si l'habitatge tenia un preu superior a la mitjana de la seva zona, el nou contracte haurà de tenir un valor màxim igual al que estableixi l'índex de preus de la Generalitat. Hi ha excepcions, com per als casos de reformes o situacions en què l'arrendador estigui en situació vulnerable (s'ha establert que els ingressos per considerar aquesta vulnerabilitat no poden superar els 2.000 euros, inclosa la renda del pis que tingui llogat).

La celebració dels representants dels llogaters, probablement motivada perquè han aconseguit tenir en la nova regulació el pes que els havia faltat en les anteriors modificacions que afectaven els marcs normatius dels lloguers, ha estat inversament proporcional a la que han manifestat repre-

sentants dels propietaris i, també, organitzacions empresarials com Foment del Treball, que s'ha autoassignat un paper en aquest debat per assenyalar la nova regulació com "un error majúscul".

Foment del Treball és una organització empresarial i la seva intervenció en el debat posa de manifest un dels problemes que han fet necessària la intervenció pública: l'existència d'empreses que han trobat en el mercat de l'habitatge una possibilitat de fer negoci. A la seva presència activa en el sector, ja sigui en la compravenda, en el lloguer estable o en el lloguer turístic, se li ha atribuït tradicionalment part de la tendència alcista en els preus, perquè la lògica de la seva actuació és comprar barat i vendre car.

Les entitats que representen els propietaris d'habitatges han posat el crit al cel sota l'argument que una regulació de preus com la que preveu la nova legislació desincentiva l'oferta i, en conseqüència, agreuja el problema de l'accés a l'habitatge que hi ha en l'esperit de la regulació.

La llei té un punt de partida discutible, perquè pressuposa que tots els propietaris d'habitatges estan a la banda dels especuladors. La Cambra de la Propietat assenyalava que la gran majoria dels 500.000 propietaris que hi ha a Catalunya tenen entre un i dos habitatges en disposició de ser llogats, sovint provinents o bé dels seus estalvis o bé d'herències, però no pas de compres especulatives.

En paral·lel a aquesta constatació, hi ha una altra realitat que justifica que s'hagin pres mesures legislatives. Sense regulació, s'ha arribat a la situació actual, que posa en dificultats d'accés a l'habitatge molts col·lectius, especialment els més desfavorits. El camí triat, segurament, es pot debatre, però de ben segur que és millor que no triar-ne cap. Un problema afegit és que, erroni o no, el camí escollit té el risc de quedar-se sense sortida si l'Estat aplica l'habitual política de portar al Tribunal Constitucional tota llei catalana. En aquest sentit, sí que és probable que els propietaris i els llogaters estaran d'acord: el problema del lloguer no entén de competències administratives.

INDICADORS

Davallada econòmica

L'economia catalana es va enfonsar un 21,3% interanual durant el segon trimestre com a conseqüència de la Covid-19 i un 16,9% respecte als primers tres mesos de l'any, segons l'Idescat. La intensa davallada s'explica per l'evolució negativa de la demanda interna, en un 19,7%, tot i el creixement del consum de les administracions públiques; les exportacions van retrocedir un 37,3% i les importacions, un 33,6%.

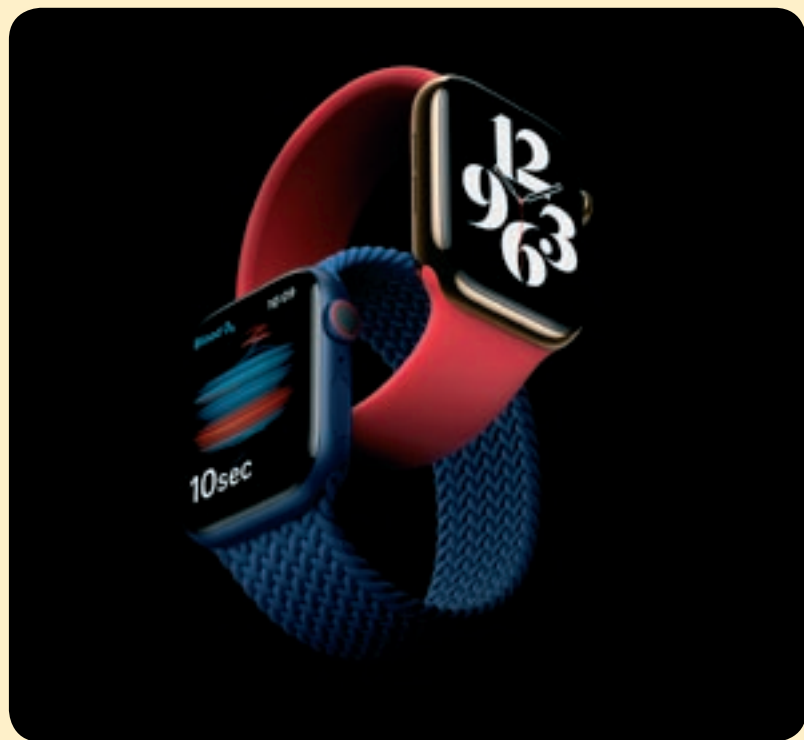
Alça sostinguda a l'habitatge

El preu de l'habitatge en venda ha pujat un 19% a Catalunya en els darrers cinc anys, segons l'estudi de "Variació acumulativa de l'habitatge a Espanya" elaborat per Fotocasa. Analitzats els increments percentuals acumulats des del 2015, el preu mitjà per metre quadrat dels habitatges en venda va passar dels 2.071 euros per metre quadrat el juny del 2015 als 2.470 euros el juny del 2020.

TECNOLOGIA

Arnau Jaumira

L'OXIGEN A LA SANG, EN UN RELLOTGE

Apple va tornar a sorprendre aquest dimarts. Si ja va ser innovador quan va incorporar els electrocardiogrames en els seus Apple Watch, aquest cop ha anat una mica més enllà. La companyia californiana va presentar, en una *keynote* del tot virtual, el nou model de rellotge que arriba amb una prestació estrella: un sensor per saber l'oxigen que tenim a la sang. Un paràmetre molt útil per saber si hi ha una bona funció respiratòria i circulatòria.

És el que promet fer el nou Apple Watch Series 6, que comptarà amb uns sensors que a través de quatre conjunts de

LED actuaran sobre la pell i permetran saber el percentatge de saturació d'oxigen a la sang (SpO2). La prova es pot fer quan l'usuari vulgui, però el rellotge també farà controls periòdics en segon pla durant els moments d'inactivitat, com durant la nit, per saber-ne l'evolució.

D'aquesta manera Apple torna a demostrar el seu compromís amb la salut i el benestar de les persones lligat a la innovació.

En la resta d'aspectes, el nou Apple Watch Series 6 és una revisió del model anterior amb el rendiment millorat gràcies al nou processador. La pantalla serà molt més brillant i amb

una resolució espectacular. Apple també ha aprofitat per fer canvis a nivell de disseny pel que fa a noves corretges i nous colors de la caixa del rellotge, que ara inclouen el blau i el vermell. El sistema operatiu, que es va renovar aquest dimecres, és el nou watchOS 7, al qual també s'hi poden actualitzar els dispositius anteriors (a partir de l'Apple Watch Series 3 en endavant).

Apple presenta el nou Apple Watch Series 6 amb millores per a la salut i actualitza els sistemes operatius de mòbils i tauletes

La presentació de dimarts també va servir per estrenar nous iPads. D'una banda, la renovació de l'iPad més clàssic que arriba a la vuitena generació amb més potència, més velocitat i una millor pantalla però sense perdre l'essència de l'iPad original. És el que es queda com a model d'entrada.

El que sí que es renova és l'iPad Air, que ara adopta un disseny més similar a l'iPad Pro amb les vores rectes en lloc d'arrodonides. També s'acosta al model Pro (que continua essent el màxim de la gamma) en el rendiment amb un iPad amb un xip A14 Bionic que li permet oferir prestacions professionals. El nou disseny disposa de cinc acabats: gris espacial, plata, or, rosa, verd i blau cel. L'iPad Air també millora en la càmera amb una davantera de 7 megapíxels i una de posterior amb 12 megapíxels i que és la mateixa que l'iPad Pro. Els altaveus també es milloren i també es deixa enrere el connector Lightning de càrrega (que encara tenen els iPhone i els iPads bàsics) per passar a l'USB-C, que és l'estàndard que Apple ja ha anat adoptant en alguns dispositius.

La gamma d'iPad és ara "la millor de la història fins ara perquè els clients tenen més opcions per enriquir el seu dia a dia", afirma Greg Joswiak, vicepresident sènior de màrqueting d'Apple. Els nous dispositius adopten també el nou sistema operatiu iPad OS 14, que també incorpora millores visuals i de disseny així com noves prestacions. Aquest dimecres també s'ha llançat l'iOS 14, que renova el sistema operatiu dels telèfons iPhone 6s en endavant amb millores de disseny i rendiment.

La PS5 arriba el 19 de novembre

Sony ja ha aconseguit el que buscava. Generar l'expectativa suficient abans del llançament de la PlayStation 5, que ja havien anunciat mesos enrere. Aquest dimecres Sony va tornar a fer un esdeveniment virtual per presentar més detalls, entre ells els més importants: el preu i la data de llançament. El preu serà el mateix que la seva principal

competidora, la Xbox Series X: 499 euros. D'aquesta manera les dues consoles tindran un punt de partida molt similar. La versió digital, és a dir, sense opció per introduir discos i descarregant el contingut tot des d'internet, valdrà 100 euros menys: 399. En la data de llançament la situació també és similar. La Xbox de Microsoft sortirà a la venda el dimarts 10 de novembre. La Play-

Sony anuncia el llançament de la PlayStation 5, que costarà 499 euros (399 en la versió digital)

Station 5 ho farà dos dies després, el 12 de novembre. Però compte, només per comprar-la als Estats Units, el Japó, el Canadà, Mèxic, Austràlia, Nova Zelanda i Corea del Sud. A la resta de països arribarà una setmana més tard, el 19 de novembre.

En l'acte de dimecres, Sony també va ensenyar imatges de jocs que tindran com l'esperat *Final Fantasy XVI*, que serà exclusiu de la marca japonesa. També es va poder veure en acció l'*Spider-Man Miles Morales*, que arribarà per Nadal, o un videojoc al voltant de l'escola de Hogwarts de la saga de Harry Potter. Amb el títol de *Hogwarts Legacy*, s'ambienta

al segle XIX a l'escola i té relació amb *Animales fantásticos*, una saga màgica també creació de J. K. Rowling.

El nou *Resident Evil*, *Deathloop* o *Five Nights at Freddy's* també seran títols de la nova consola, on no hi faltaran tampoc *Fortnite*.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juglà / sodecaminar@gmail.com

El cant de l'humil

“L'home superior és com l'aigua. L'aigua beneficia a totes les coses i no competeix amb elles. Habita en els llocs humils que tots menyspreen. Per això està prop del Tao...” (Tao te king, capítol VIII). La humilitat és una de les virtuts que la persona té, que s'ha de cultivar i practicar amb voluntat, perquè molt sovint ens n'oblidem.

Conèixer un home que transmet humilitat ens pot ajudar a cultivar-la. És d'aquelles grans experiències que no s'obliden. L'emoció que vaig sentir el dia que en vaig conèixer un és d'aquelles que perduren. Era un típic dia de tardor de ja fa uns anys, quan es va posar ploure a mig matí i vam deixar l'activitat hortícola-formativa per aixoplugar-nos a la caseta de l'hort. Un dels alumnes, originari de Ghana, es va resguardar de la pluja sota un arbre i es va posar a cantar, mentre els altres

maleïem aquella pluja per no deixar-nos realitzar el que havíem de fer. Era una melodia i una lletra que no entenien, que es deien en l'instant present. Tots vam callar i escoltar. Un cop va acabar, li vaig preguntar què deia la cançó i va explicar que era costum cantar-la quan plovia, per agrair al cel l'aigua que oferia per fer créixer els aliments.

I avui, gràcies a aquella experiència, canto quan estic al camp, sobretot quan estic collint. Canto quan estic connectat a la terra i li agraeixo els fruits que m'ofereix per compartir-los amb altres. Canto quan estic en pau, perquè no tinc res més a fer que estar present.

Es dona gairebé per fet que antigament la gent de les nostres contrades, sobretot aquelles que es consideraven humils, cantaven molt més que ara. De les que treballaven a pagès o a les indústries que vorejaven el Ter, fins i tot, aquells de l'altra banda de l'Atlàntic, anomenats esclaus, que avui són els pares d'algun dels estils de música que escoltem. Perquè és evident que s'escolta molta més música que abans. Abans l'activitat de cantar formava part inseparable del fet quotidià i avui cantem en un segon pla, acompanyats d'un enregistrament o d'algun músic o grup que ens invita a cantar. Però poques vegades cantem, sobretot en l'edat adulta, per cantar. Potser sí a la dutxa o després d'un bon àpat, però no tant quan treballem o anem atrafegats d'un lloc a un altre, que són els moments que ens carreguem de preocupacions i maldecaps. I és en aquest moment que és necessari cantar. Perquè és ben cert allò que diu aquella cançó, que hem cantat molts en colònies quan érem infants: “Qui canta els seus mals espanta, cantem una cançó, cantem-ne cent quaranta, cantem-ne un milió”.

I potser avui i amb els temps que corren, seria una bona manera de treure'ns pors que s'enganxen com una paparra. Cantar una cançó, una melodia, o només una tornada en veu alta, ens porta a sentir el present que ens allunya d'un passat que allibera el futur.

L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Temps de passar-ho més bé amb la parella, de recuperar la il·lusió o d'augmentar la família. Toca ser curós amb la salut i potser implementar constància i nous hàbits.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Amb paciència assoliràs els projectes, però no t'oblidis de relaxar-te i de fer una mica de vida social, ja que darrerament pots estar més solitari del que és habitual.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

El sector de l'amor rep una dosi extra. Pots conèixer algú interessant o iniciar una relació. Vius les conseqüències de l'estrès a les nits. Practicar meditació t'ajudarà.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si havies descuidat algunes obligacions familiars o domèstiques, en aquest període ja no podràs evadir-les. Compte amb les tensions amb la família política, sigues prudent.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Hauràs de lidiar amb un problema amb els veïns o tocarà enfrontar alguna conversa pendent amb un germà o germana. Et mostres més comunicatiu, sobretot amb la parella.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Les energies s'enfoquen en assumptes materials en les properes setmanes i vols prendre el control de la teva economia. Despeses vinculades al temps de lleure o als fills.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Enhorabona! El Sol entra al teu signe i s'inicia el període de l'aniversari. Que no et robin la tranquil·litat, no deixis de cercar espais de soledat per equilibrar-te.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

El Sol transita per la Casa XII i amb ell s'obre un temps de reflexió i balanç dels darrers mesos. La relaxació pot ajudar-te a l'acceptació i a la serenitat interna.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Penses en com abordar assumptes importants sense por, amb l'ànim tranquil. Tens esperança i reps una dosi d'autoconfiança. Si vens d'un viatge, no en tens prou, en vols més.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

El Sol a Casa X activa les teves millors qualitats com a líder i t'ajuda a definir objectius vitals. Si no estàs a gust a casa, surt, passeja, però no et facis mala sang.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Tens ganes de compartir i pots cercar la manera de donar el millor de tu als altres, potser fent algun tipus de voluntariat. S'obre una etapa de més diàleg amb la parella.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Et fas més conscient de les limitacions econòmiques i et pots entristir una mica, però cerques alternatives satisfactòries. Comparteixes un secret amb una bona amiatat.

Del 18-09-2020 al 24-09-2020

CINEMES

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret

'Las niñas'

De Pilar Palomero

A la recerca d'una veu pròpia

Després de passar pel 70è Festival de Berlín i triomfar en el 23è Festival de Màlaga com a millor pel·lícula, arriba a les sales de cinema *Las niñas*, *opera prima* de Pilar Palomero. Després de dos curtmetratges, *La noche de todas las cosas* (2016) i *Zimsko Sunce* (2017), aquesta aragonesa resident a Barcelona debuta en el llargmetratge amb una preciosa i acurada història escrita per ella mateixa.

La protagonista principal és la Celia (Andrea Fandos), una nena d'11 anys que viu amb una mare atafegada, Adela (Natalia de Molina), i un pare absent, que la mare diu que és mort, elements que

reforcen una dolorosa sensació d'orfenesa que l'aclapara. Però l'arribada d'una companya de classe, Brisa (Zoe Arnao), provinent de Barcelona, més madura i espavilada, i que no encaixa massa enmig de l'educació classista i reaccionària de l'escola de monges saragossana on estudien, ajudarà a créixer la Celia.

Ens trobem a la dècada dels 90, concretament l'any olímpic de 1992, enmig d'una campanya institucional publicitària a favor de l'ús del preservatiu en temps de la sida i amb una banda sonora de l'època formada per grups com Héroes del Silencio, OBK o Niños del Brasil. En aquest context, i amb l'ajuda de la Brisa, la Celia viurà una educació sentimental i sexual que contrasta amb l'educació religiosa de l'escola. El film esdevé així un retrat generacional de les dones d'avui, fruit d'un temps i d'un país.

Però, sobretot, el film de Pilar Palomero retrata el trànsit a l'adolescència de la Celia i el procés de

buscar i trobar una veu pròpia. Un film que destaca per una posada en escena sustentada en la proximitat, la calidesa, la sensibilitat i el respecte a l'hora d'afrontar aquesta etapa decisiva de transformació personal, anímica i femenina d'una nena que comença a descobrir el món. Un dels títols catalans i espanyols més distingits de la present temporada cridat a ser títol revelació de l'any.

SINOPSIS

AFTER. EN MIL PEDAZOS

EUA 2020. Dir. Roger Kumble. Amb Hero Fiennes-Tiffin, Dylan Sprouse i Josephine Langford.

Comèdia. Ha passat un temps, i Hardin encara no se sap si és realment el noi profund i reflexiu de què Tessa es va enamorar. Ella vol allunyar-se'n, però no és tan fàcil. Tessa s'ha centrat en els estudis i comença a treballar com a becària a Vance Publishing. Allà coneix Trevor, un nou i atractiu company de feina que és exactament el tipus de persona amb la qual hauria d'estar. Seqüela de la pel·lícula *After*.

ANTEBELLUM

EUA 2020. Dir. Gerard Bush i Christopher Renz. Amb Janelle Monáe, Kiersey Clemons i Jena Malone.

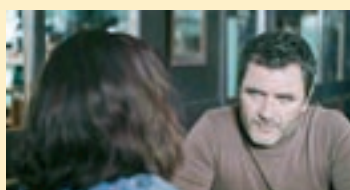
Terror. Verónica Henley és una autora d'èxit que es troba tancada en una realitat horrible, a cavall entre el temps actual i l'època de la guerra civil nord-americana, una època en la qual regnava l'esclavitud. Verónica haurà de descobrir el complicat misteri darrere de tot abans que s'escoti el temps.

LAS NIÑAS

Espanya 2020. Dir. Pilar Palomero. Amb Andrea Fandos, Natalia de Molina i Carlota Gurpegui. Drama. Celia és una nena d'11 anys que estudia en un col·legi de

monges a Saragossa i viu amb la seva mare, Adela, una vídua de 30 anys que somia que la seva filla tingui tot allò que ella no va poder tenir, com per exemple l'oportunitat d'anar a la universitat. Però un dia arriba Brisa, una nova companya que prové de Barcelona, que l'empeny a una nova etapa a la seva vida: l'adolescència.

L'OFRENA

Espanya 2020. Dir. Ventura Durall. Amb Anna Alarcón, Verónica Echegui i Àlex Brendemühl. Drama. Violeta rep la visita de Rita, la dona de Jan, un amor d'adolescència que va marcar la seva vida després d'abandonar-la. Violeta desconeix que la visita de Rita és el primer pas de Jan per intentar reescriure la seva història.

LOS NUEVOS MUTANTES

EUA 2020. Dir. Josh Boone. Amb Anya Taylor-Joy, Maisie Williams i Rosario Dawson. Ciència-ficció. Cinc joves mutants que acaben de descobrir les seves habilitats han estat tancats en unes instal·lacions secretes contra la seva voluntat. Lluitaran per escapar del seu passat i salvar-se a si mateixos. Junts,

el seu objectiu serà escapar dels seus pecats passats i salvar-se a ells mateixos. Adaptació dels còmics Marvel.

MY HERO ACADEMIA

EUA 2020. Dir. Kenji Nagasaki. Animació. Un nou malvat anomenat Nine està buscant Tomura Shigaraki. Per això decideix atacar l'illa de Nabutô.

PINOCHO

Itàlia 2019. Dir. Matteo Garrone. Amb Federico Ielapi i Roberto Benigni. Fantàstic. Adaptació de la clàssica història del ninot de fusta dit Pinotxo, que desitja ser un nen de carn i ossos.

SALIR DEL ROPERO

Espanya 2020. Dir. Ángeles Reiné. Amb Verónica Forqué, Rosa María Sardà i David Verdager. Comèdia. Eva, una jove prometedora advocada espanyola resident a Edinburg, veu perillar els seus plans de boda quan l'hereu d'una ultraconservadora família escocesa s'assabenta que la seva iaia Sofia ha decidit casar-se amb la seva millor amiga.

TENET

Regne Unit 2020. Dir. Christopher Nolan. Amb John David Washington, Robert Pattinson i Elizabeth Debicki. Thriller. Armat amb tan sols una paraula, Tenet,

el protagonista d'aquesta història haurà de lluitar per la supervivència del món sencer en una missió que el porta a viatjar a través del fosc món de l'espionatge internacional, i l'experiència del qual es desdoblegarà més enllà del temps lineal.

TRASTO

Canadà 2019. Dir. Kevin Johnson. Animació. Trasto és un gos que viu amb tots els luxes i sense cap complicació al costat de la seva rica propietària, però quan aquesta mor el gos haurà d'aprendre a viure sense cap dels capricis als quals està acostumat. Sense diners i fora de la mansió on sempre havia viscut, Trasto ha de fer front als perills del carrer fins que el seu camí es creua amb Zoe, una jove que l'acull a casa seva. No obstant això, la tranquil·litat no arriba per a Trasto quan ha d'evitar ser atrapat pels cobejosos nebots de la seva antiga propietària, que el necessiten per cobrar l'herència que ha deixat íntegrament a Trasto.

UN DIVÁN EN TÚNEZ

França 2019. Dir. Manele Labidi Labbé. Amb Golshifteh Farahani i

Majd Mastorua. Comèdia.

Després d'estudiar durant diversos anys a França, Selma obre la seva pròpia consulta psiquiàtrica en un popular suburbi de Tunísia,

just després que tingui lloc la revolució social i política de la Primavera àrab. Allà haurà de tractar amb pacients nous i adaptar-se als problemes ocasionats per les seves diferències culturals, retrobant-se amb un passat que creia haver deixat enrere.

UNO PARA TODOS

Espanya 2020. Dir. David Ilundain. Amb David Verdager i Patricia López Arnaiz. Drama. Un professor interí assumeix la tasca de ser tutor de sisè de primària en un poble completament desconegut per a ell. Quan descobreix que ha de reintegrar un alumne malalt a l'aula, es troba amb un problema encara major: cap dels seus companys vol que torni a classe.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Un acuerdo original	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-

RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge
Catalunya	Madre	-	19.00	-

RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	La vida invisible de Eurídice Gusmao	22.00	-	-	-
	After: en mil pedazos	-	19.15	19.15	21.30
	Tenet	-	21.30	-	-

TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	De dilluns a dijous
El Casal	Adú (Cicle Gaudí)	-	-	-	21.00 (dj.)

VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	Dilluns a dimecres	Dijous
Sucre	Un diván en Túnez	18.05, 20.15 i 22.05	12.00 (dg.), 16.00, 18.05, 20.15 i 22.05	19.50 i 21.45	21.45
	Un diván en Túnez (VOSE)	22.00	22.00	22.00	22.00
	Pinocho	17.50 i 21.03	11.30 (dg.), 12.00 (dg.), 16.15, 17.50 i 21.30	17.50, 19.00 i 21.30	17.50, 19.00 i 21.30
	Uno para todos	17.40, 20.05 i 22.00	11.50 (dg.), 15.45, 17.40, 20.05 i 22.00	22.00	22.00
	L'ofrena	20.10 i 22.15	20.10 i 22.15	22.00	22.00
	After: en mil pedazos	18.00 i 19.55	11.35 (dg.), 15.55, 18.00 i 19.55	19.15	19.15
	Tenet	17.30, 18.40 i 21.25	11.30 (dg.), 17.30, 18.40 i 21.25	19.10 i 21.25	19.10 i 21.25
	Las niñas	20.20 i 22.00	20.20 i 22.00	20.00	20.00
	Salir del ropero	19.55	16.10 i 19.55	19.55	19.55
	Padre no hay más que uno 2	18.15	11.40 (dg.), 16.20 i 18.15	19.30	19.30
	Trasto (cat.)	18.10	11.45 (dg.), 14.30 (dg.), 15.50 i 18.10	17.45	17.45
	Antebellum	-	16.00	-	-
	Una noche en el Louvre	-	-	20.15 i 22.00	20.15 i 22.00
	Òpera: Fidelio	-	-	-	20.15
	La caza	19.35 i 21.50	19.35 i 21.50	21.50	21.50

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	La familia que tú eliges	22.00	20.00	19.00	-
	La innocència (Cicle Gaudí)	-	-	-	21.00

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Pinocho	19.00 i 21.30	16.30, 19.00 i 21.30	12.00, 17.00, 19.30	19.00 i 21.30

GRANOLLERS		De divendres a dijous
Ocin	Tenet	17.00 i 20.15 / 18.30 / 18.00 i 21.15 / 19.15 i 22.15 / 19.45
	La ofrenda (cat.)	16.10
	En busca de Summerland	21.30 / 16.00
	After: en mil pedazos	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30
	Pinocho	16.30, 19.30 i 22.00 / 18.00 i 20.30
	My hero academia	16.00
	Uno para todos	16.15, 18.15, 20.15 i 22.15
	Padre no hay más que uno 2	16.30, 18.30, 20.30 i 22.30 / 17.15
	100% Wolf	16.15 i 18.15
	Antebellum	20.15 i 22.30
	Los nuevos mutantes	16.15 i 22.15
	Salir del ropero	18.15 i 20.15
	Trasto	17.00 i 19.00 / 18.00
	Tenet (VOSE)	20.45
	Las niñas	16.00
	La caza	22.30

SANT CELONI		Divendres, dimecres i dijous	Dissabte i diumenge
Ocin	Pinocho	18.15, 19.30 i 22.00	17.00, 18.15, 19.30 i 22.00
	En busca de Summerland	20.45	20.45
	Trasto	18.00	16.00
	El jardín secreto	20.00	16.15
	After: en mil pedazos	22.00	17.15 i 21.15
	Tenet	19.15 i 22.15	18.15, 19.30 i 22.15
	Padre no hay más que uno 2	18.30 i 20.30	16.30, 18.30 i 20.30
	Los nuevos mutantes	22.30	22.30

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1										■		
2						■						
3		■									■	
4							■					
5					■							
6	■								■			
7				■								■
8								■				
9			■							■		
10						■						
11		■									■	
12							■					
13					■							

HORIZONTALS: 1. Atenta observació de la femella de cara a l'examen. Al cim del podi / 2. Estrany aroma, el del licor lucà. Emblanquinament de Califòrnia fins a Utah / 3. El darrer dels mohicans. Sembla molt col·locat, aguantant la paret. I el primer dels primers / 4. Arbre disfressat de fruita. Escollí la poesia elegíaca / 5. Heroïna verdiana, la que matà Adelaida. Dragó en família / 6. Físicament preparat per treballar a la catedral. Mal nat / 7. Orígens del luteranisme. Al coix no l'ajuden gens però al torero sí / 8. Bassal des del Poblenou fins a Ciutat de Mèxic. Entre el xenó i el bari però al contrari / 9. Extrems de l'Osasuna. Semblant però diferent de la galena. Cap de setmana / 10. Tipus de llana brillant (i, pel veí, rude). Rego com si fos sang / 11. Dimarts a migdia. Marea en estat de retirada. Dimarts un poc més enllà de migdia / 12. Unitat de sucre pagès. És insofrible, d'ençà que adora un déu forà / 13. Estableixo any, mes i dia. L'Emili Teixidor el va retratar esbandint ocells.

VERTICALS: 1. El ball de la minyona. Cadell de cànid a punt de convertir-se en rànger / 2. Principi d'embòlia. És cosa de la lígula. Diminutiu per excel·lència / 3. Fa de bon muntar: només cal xutar flux. Muntatge teatral consistent a decapitar una cobra / 4. Només navega amb rumb nord. Falsa notícia sobre un ànec de Vincennes / 5. Posa d'una manera que li sortirà brou. Excreció de matèries corporals per cloure l'extremunció / 6. Servei ni públic ni privat. Pessic d'amor de la mida d'una molla de pa. Xas descontrolats / 7. Mannà il·limitat. Prou ben nascuda per patronejar Barcelona. Servei ni privat ni públic / 8. Vil, mesquí, deliberadament abjecte. No produeix re, però de remenat de mères en sap fer / 9. Responc per possibles avalots. Pintada com les calces de la devoradora / 10. En matèria de cortesia no se'ls escapa re. Deessa grega de les coloraines / 11. Ara al mig, del podi. Molt arrelat entre els terapeutes new-age. El millor amic del gos / 12. Que vertiginosa que ets, mal parida! Occità de Caòrs.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

				4		7		3
7	3					5	9	
	1	4	3					2
							8	
			5		6	2		4
8			9		4		5	7
		3		7		1		
5			2					6
1	9		4		8			

Dificultat: difícil

	8	7					4	5
					5			3
	5	9	8		3	2		
9			7		6			8
4		8	3	5				7
					2	6	5	
	7							
6								2
	3		6		8		9	

SOLUCIONS

1	9	6	4	5	8	3	7	2
5	8	7	2	1	3	4	9	6
2	4	3	6	7	9	1	8	5
8	2	1	9	3	4	6	5	7
3	7	9	5	8	6	2	1	4
4	6	5	7	2	1	8	3	9
6	1	4	3	9	7	5	2	8
7	3	2	8	6	5	9	4	1
9	5	8	1	4	2	7	6	3

Dificultat: mitjana

5	3	1	6	2	8	7	9	4
6	9	4	1	3	7	5	8	2
8	7	2	5	9	4	3	6	1
7	1	3	4	8	2	6	5	9
4	6	8	3	5	9	1	2	7
9	2	5	7	1	6	4	3	8
1	5	9	8	4	3	2	7	6
2	4	6	9	7	5	8	1	3
3	8	7	2	6	1	9	4	5

Dificultat: difícil

1	R	E	P	A	S	S	A	D	A	O	R
2	A	M	A	R	O	N	E	V	A	D	A
3	R	E	P	E	N	J	A	T	P	A	I
4	P	L	A	T	A	N	E	L	E	G	I
5	A	I	D	A	G	E	C	O	N	I	D
6	G	E	P	E	R	U	T	T	N	A	
7	L	U	T	E	S	M	U	L	E	S	
8	L	L	A	C	U	N	A	I	S	E	C
9	O	A	N	A	L	E	G	N	A		
10	B	R	O	N	C	I	R	I	G	O	
11	A	B	A	I	X	A	M	A	R		
12	T	E	R	R	O	S	O	S	O	I	S
13	O	T	A	D	A	S	S	A	S	I	

NO POTS VEURE EL 9 TV?

Resintonitza
el teu televisor

Si vius en un pis amb antena comunitària,
truca al teu antenista de confiança.

EL 9 TV La televisió d'Osona. Sempre al teu costat.